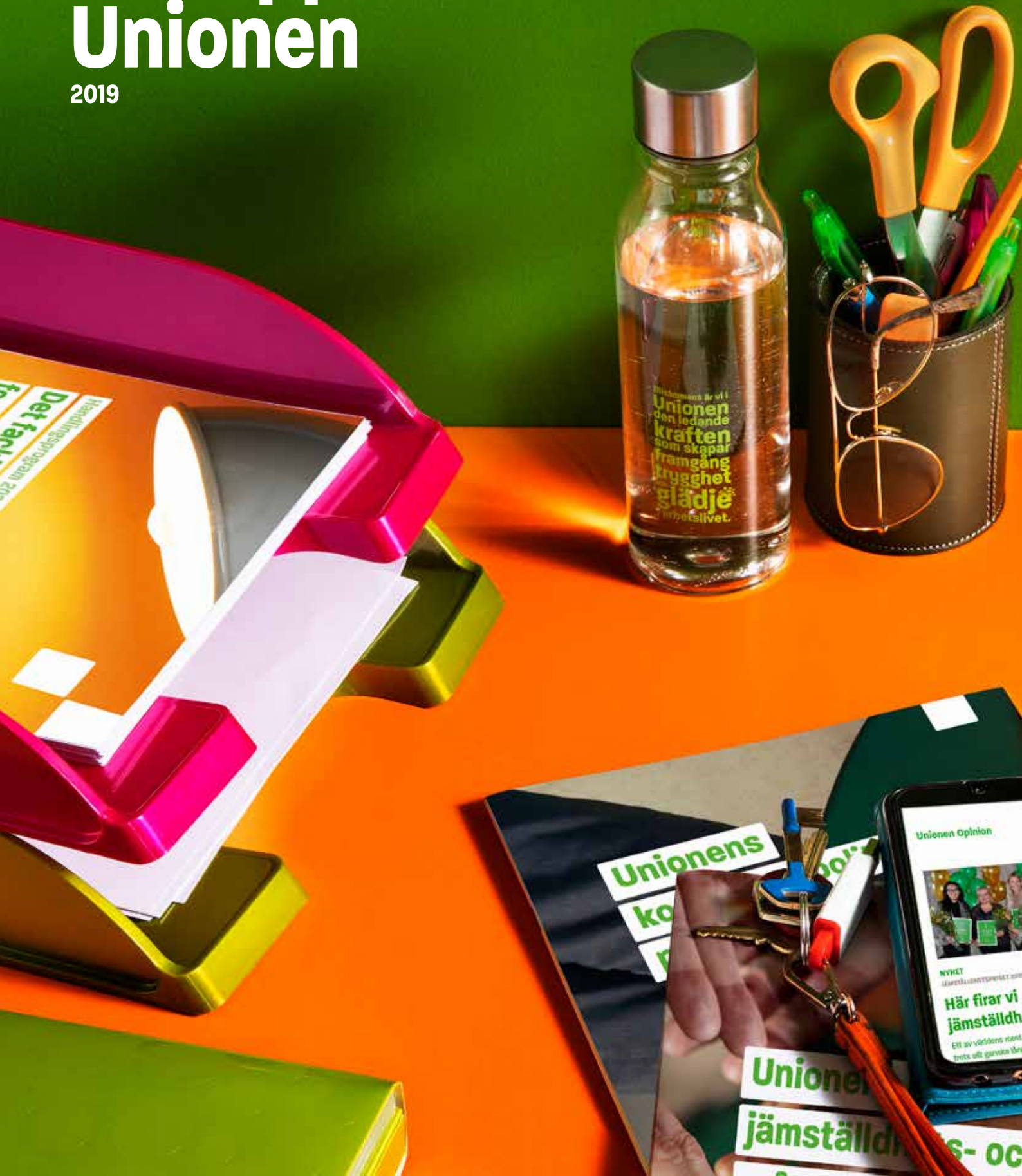

Årsrapport Unionen

2019

Innehåll

Martin Linder	4
Per-Erik Djärf	5
VERKSAMHETSBERÄTTELSE	
Ökad facklig styrka	6
Förhandlingar och avtalstecknande för ett bättre arbetsliv	8
Framgångsrikt opinionsarbete	10
Vi fortsätter att utveckla och digitalisera medlemskapet	12
Årets arbete	14
ÅRSREDOVISNING	
Förvaltningsberättelse	16
Viktiga händelser	18
Resultaträkning	24
Balansräkning	25
Kassaflödesanalys	28
Noter	29
Revisionsberättelse	46
Representation	48
Löner och arvoden	49

Under 2019 fortsatte Unionen att växa. Antalet yrkesverksamma medlemmar ökade till och med mer än året innan. Vi får en starkare röst för bättre kollektivavtal och större påverkansmöjlighet tack vare att Unionen växer. Dessutom får vi makt att skapa trygghet och utveckling för fler.

Vårt fackliga arbete bidrar till att medlemmarna får en reallöneutveckling, möjlighet till omställning och en bra pension. Det är helt centralt för att skapa ett hållbart arbetsliv och en tro på framtiden.

Under året höll Unionen kongress. Den färdriktning vi tillsammans pekade ut för de kommande fyra åren innebär att vi ska bygga en starkare facklig organisation på alla nivåer. Men framförallt ska vi återta arbetsplatsen. För det är där, hos medlemmarna, som det viktiga arbetet med att försvara, utveckla och stärka den svenska partsmodellen börjar. Under 2019 bröts en negativ utveckling och antalet klubbar ökade. Det innebär att nästan 5 000 fler medlemmar omfattades av klubb 2019 än året före.

Kongressen beslutade också om en ändring i förbundets portalparagraf som innebär att vi aktivt ska verka för grundläggande demokratiska principer i samhället. När samhällsklimatet förändras kan vi inte stå stilla. Runt om i världen försämras förutsättningarna för fackligt arbete. Bara i Europa har politiska krafter som vill begränsa press- och yttrandefrihet fått genomslag. Då räcker det inte att fortsätta som vanligt. Då måste Unionen vara en aktiv och progressiv kraft för demokratisk utveckling.

Unionen har under året tagit ställning i klimatfrågan som vi menar är en av vår tids allvarligaste och mest angelägna frågor. Vi bär alla ett ansvar för att omställningen till ett hållbart samhälle håller högsta möjliga takt. Om människor inte känner en trygghet inför den omställning som måste ske kommer de inte aktivt att bidra till den.

Ambitiösa klimatmål måste därför kombineras med ett väl fungerande system för omställning av yrkesverksamma och politiska insatser för att främja näringslivets och samhällets omställning. Utan social trygghet, ingen klimatomställning, och utan klimatomställning, ingen social trygghet.

Unionen jobbar varje dag för ett tryggt, utvecklande och hållbart arbetsliv. Vårt uppdrag är att förena och företräda medlemmarna samt tillvarata och främja deras fackliga, ekonomiska, sociala och yrkesmässiga intressen. Genom organiserat inflytande och kollektivavtal ska vi åstadkomma just detta. Det är vårt viktigaste bidrag till ett mer hållbart samhälle.

Martin Linder,
Föbundsordförande

2019 var på många sätt ytterligare ett framgångsrikt år i Unionen och ett år med stort utvecklingsfokus för att vi ska vara framtidens fack för framtidens medlemmar. Jag vill göra ett par nedslag i verksamheten. En viktig framgång 2019 var att Unionens fackliga styrka återigen ökade. Vi växte ordentligt i medlemsantal, där de yrkesverksamma medlemmarna stod för den allra största delen. Vi ökade också återigen andelen högskoleutbildade bland våra nya medlemmar, vilket gör att Unionen nu är än mer representativa för organisationsområdet.

Men det räcker inte att vara många för att öka den fackliga styrkan. Det är genom lokal facklig organisering vi säkrar medlemmarnas inflytande på allra bästa sätt. Det är därför särskilt glädjande att vi 2019 ökade antalet klubbar väsentligt. Vi lyckades vända en trend med ett minskande antal klubbar tack vare ett långsiktigt och målmedvetet arbete med att stötta Unionens alla förtroendevalda. Dels genom digitala tjänster som underlättar uppdraget och personliga samtal för utveckling, men också genom att visa såväl medlemmar som arbetsgivare nyttan med att ha en klubb på arbetsplatsen.

Som ett led i Unionens hållbarhetsarbete med att minska vårt klimatavtryck och ta ansvar för en hållbar värld initierade vi under 2019 en kartläggning där Unionens klimatavtryck i form av koldioxidutsläpp beräknas. Arbetet ska skapa förutsättning för att se var vi kan göra skillnad för att bli än mer klimatsmarta. Vi har också påbörjat en översyn av våra investeringar och vår kapitalförvaltning ur ett hållbarhetsperspektiv samt tagit fram en hållbarhetspolicy.

Under Unionens kongress beslutades om en ny ekonomimodell som syftar till att Unionen ska kunna ha en långsiktigt hållbar ekonomi även i framtiden. Beslutet innebar höjda medlemsavgifter i kombination med minskad kostnadsmassa under kongressperioden och förutsätter att vi hittar nya effektiva sätt att stödja våra medlemmar och utveckla verksamheten för att bli relevant även i framtiden.

Unionen arbetar med hållbarhet ur många perspektiv. Arbetet för ett hållbart arbetsliv är i stora delar kärnan i det fackliga arbetet och självklart ska Unionen vara ett föredöme i vårt egna arbetsgivarskap. Stolt vill jag påstå att vi lyckas bra. Ett riktigt fint exempel på det är att Unionen i mars 2019 tog hem titeln *Årets employer brandingföretag 2019*. Unionens medarbetare bekräftar också att Unionen är en bra arbetsgivare. Vi har ett riktigt högt Nöjd medarbetarindex (NMI) i jämförelse med andra arbetsgivare i Sverige och under 2019 ökade det ytterligare.

I slutet av 2019 valdes Unionens kanslichef Therese Svanström till ny TCO-ordförande och samtidigt avslutade hon sitt uppdrag i Unionen. Förbundsstyrelsen utsåg undertecknad till tillförordnad kanslichef – ett uppdrag jag är mycket stolt och glad över och som jag ska se till att förvalta efter allra bästa förmåga.

Per-Erik Djärf,
Tf. kanslichef

Ökad facklig styrka

Stärkt lokalt inflytande

Ett starkt lokalt fackligt arbete är en överlevnadsfråga för Unionen. Den svenska modellen bygger på starka parter på alla nivåer och grunden för vårt fackliga arbete i Unionen är gemenskapen på arbetsplatsen. Lokala förtroendevalda är grundbulven i vår organisation och medlemmar som har lokala fackliga företrädare på sina arbetsplatser får dessutom större inflytande över sitt arbetsliv och ett större värde av sitt medlemskap.

Vår framtid bottnar i att vi har trygga och kunniga förtroendevalda som har de bästa förutsättningarna att kunna agera i sina uppdrag. Det har därför varit ett av Unionens mest prioriterade områden under 2019. För att lyckas har vi bland annat fortsatt arbetet som påbörjades 2018 med att erbjuda alla förtroendevalda introduktionsamtal i starten vid uppdraget samt ett årligt utvecklingsamtal med en ombudsman. Stödet från rådgivningen är också mycket viktigt för det lokala fackliga arbetet. För gruppen förtroendevalda som varit i kontakt med rådgivningen var tillgängligheten 96 % och den generella nöjdheten 91 %. Riktigt fina resultat båda två.

Det digitala stödet till förtroendevalda har också varit en viktig del i arbetet. Under året har Unionens förtroendevalda fått flera nya verktyg som samlats under rubriken *Mitt Uppdrag* på unionen.se. Bland annat finns nu ett nytt och betydligt bättre system för medlemsadministration samt nya verktyg för att informera medlemmarna på den egna arbetsplatsen både genom mejl och egna webbsidor under funktionen *Unionen på min arbetsplats*. Under 2019 hade *Mitt uppdrag* 117 087 unika sidvisningar. Utbudet av digitala kurser till förtroendevalda har utökats under året. Bland annat har e-kurser om 43 av Unionens kollektivavtal tagits fram för förtroendevalda. Som vanligt har Unionen också haft ett brett utbud av fysiska

utbildningar. Under året genomfördes 407 fackliga utbildningar för förtroendevalda med 6 669 deltagare samt därutöver cirka 50 olika nätverksträffar och konferenser för cirka 950 deltagare.

Vi vet också att relationen med arbetsgivaren är viktig för förtroendevaldas upplevelse att kunna agera i sitt uppdrag. Därför har Unionen under året tagit fram en ny samlingssida på *Mitt uppdrag* där det finns verktyg och tips på hur samarbetet och relationen med arbetsgivaren kan stärkas. Vi har också tagit fram ett självtest för förtroendevalda, där de får utvärdera relationen med sina arbetsgivare. Beroende på resultat får den förtroendevalda olika tips på hur hen kan agera för att öka förtroendet och därmed inflytandet på arbetsplatsen. I slutet av 2019 visade Unionens mätningar bland de förtroendevalda att upplevelsen av att kunna agera i uppdraget har ökat ordentligt.

Ett framgångsrikt lokalt fackligt arbete förutsätter att det finns en väl fungerande facklig organisation på arbetsplatsen. Att ha en klubb är i dagsläget den bästa formella förutsättningen för att säkra medlemmarnas inflytande på arbetsplatsen. Tyvärr har antalet klubbar minskat över tid och därmed försämrats förutsättningarna att bedriva fackligt arbete. Under 2019 har Unionen därför haft stort fokus på att öka antalet klubbar i förbundet. Ett långsiktigt och målmedvetet arbete har gett mycket gott resultat med +45 klubbar vid årets slut. Med det är också trenden med minskande antal klubbar nu äntligen bruten och 4 831 fler av Unionens medlemmar har nu klubb på sin arbetsplats.

Varje år delar Unionen ut pris till fackligt engagerade som har gjort särskilt stor skillnad på sin arbetsplats, vilket görs i samband med förbundsrådet. 2019 års pris

till "Årets eldsjäl" gick till Jenny Sjöholm på Peab, "Årets nytänkare" till Angelica Fors på Saab Dynamics och "Årets uppstickare" till Albin Rosberg på Verisure Innovation.

Unionen fortsätter växa

Unionen är större än någonsin förut. Vid årets utgång var det totala medlemsantalet 675 506 och det stod klart att Unionen fortfarande är Sveriges största fackförbund. Av det totala medlemsantalet var 566 331 yrkesverksamma medlemmar (inklusive medlemmar i Unionen Egenföretagare), vilket är en ökning med 14 809 medlemmar. Ett riktigt fint resultat och ett välkommet tillskott för vår styrka in i avtalsrörelsen. Med vår storlek kan vi också påverka politiker och beslutsfattare samt påverka ute på arbetsplatserna med stärkta arbetsvillkor och bättre arbetsmiljö som följd.

Ytterligare en milstolpe är att Unionen Egenföretagare för första gången sedan medlemsformen startade 1989 har ett femsiffrigt medlemsantal – 10 027 medlemmar.

Unionen har en framgångsrik historia av medlemsvärkning, som vi till och med vunnit pris för, och en imponerande medlemsutveckling. Men vårt organisationsområde växer också och det krävs att Unionen fortsätter att växa för att inte tappa i styrka. Det är därför en fråga som varit i

fokus även 2019. Utöver det värkningsarbete som förtroendevalda gör varje dag på arbetsplatserna, har Unionen under året genomfört flera kampanjer i värvande syfte. Våra teman har varit *inkomstförsäkring*, *kompetens* och *nystart* samt riktade kampanjer mot målgrupperna chef, egenföretagare och studenter. Den kontinuerliga närvaron i sociala kanaler är också viktig för värkningsen i våra digitala kanaler. Vi har genomfört två Unionen-veckoperioder, då vi kraftsamlat med fokus på arbetsplatsbesök av anställda och aktiviteter på arbetsplatserna av förtroendevalda. Vecka 6 var Unionenveckans tema *lön* och vecka 38 var det *balans i livet*.

Självklart arbetar vi också ständigt för att både våra befintliga och våra nya medlemmar ska vara nöjda med medlemskapet och att de ska vilja stanna kvar i Unionen. Det totala antalet utträden har minskat under 2019, detta trots att det har skett en ökning av antalet medlemmar som lämnar Unionen för att de bytt jobb till ett annat organisationsområde.

För att Unionen ska vara representativa för vårt organisationsområde har vi de senaste åren satsat på att öka andelen medlemmar med högskoleutbildning. Arbetet har varit lyckat och även 2019 nådde och överträffade vi målet med att öka andelen högskoleutbildade medlemmar. Det som bidragit till detta är bland annat lyckade insatser för studentmedlemmars övergång till yrkesverksamma medlemmar och att vi lyckats väl i våra chefskampanjer.

117 087
Unika sidvisningar
Mitt uppdrag

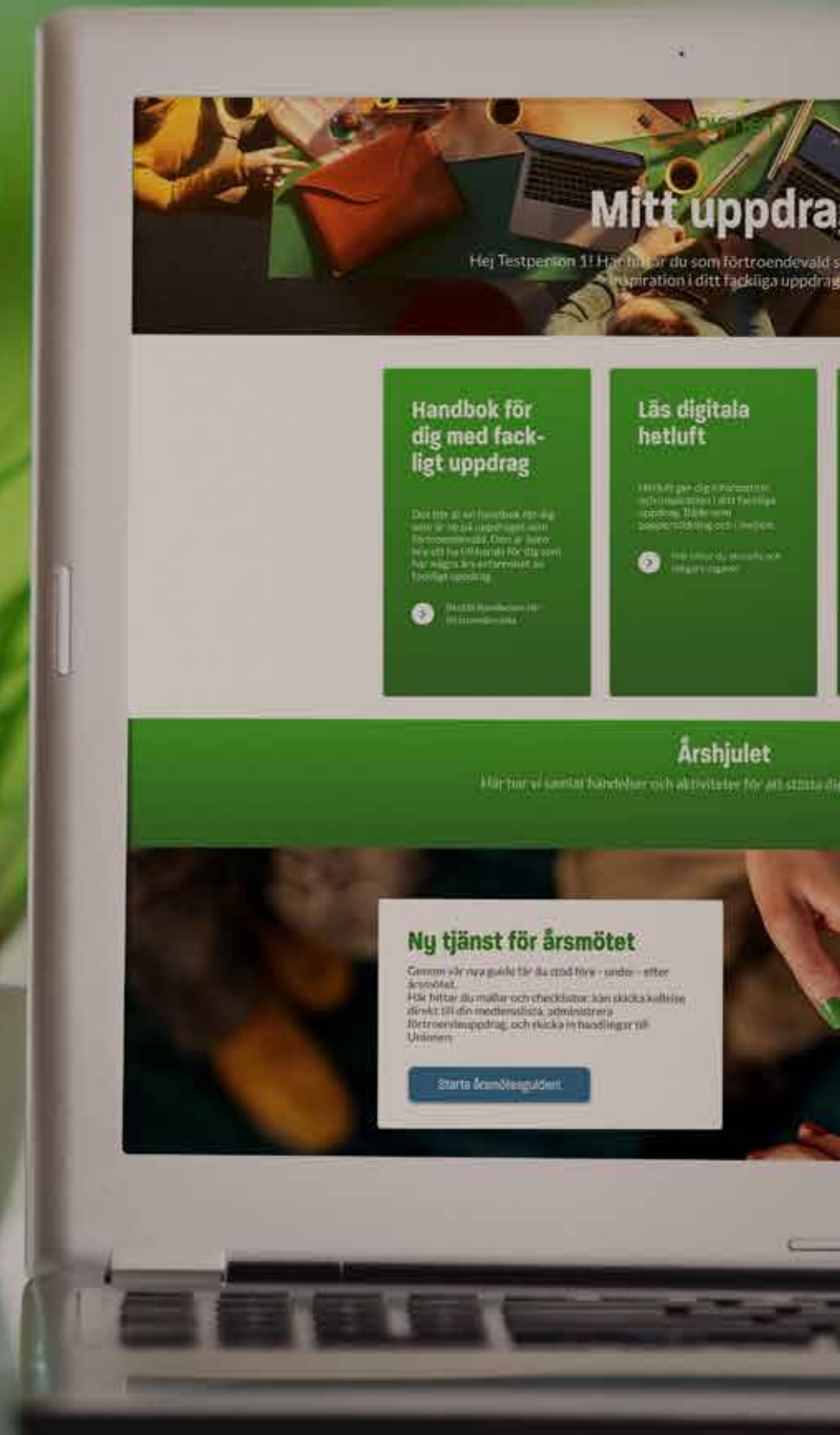
674 868
Unika sidvisningar
Mitt Unionen

24 742
Förhandlingar
(år 2018 –23 079)

15 001
Arbetsplatsbesök
(år 2018 –15 882)

407
Fackliga utbildningar
(år 2018 –434)

78,4 %
Andel medlemmar
som omfattas av
kollektivavtal
(år 2018 –78,9%)

Förhandlingar och avtalstecknande för ett bättre arbetsliv

Det händer mycket på arbetsmarknaden just nu. Att arbetslivet och näringslivet förändras i snabb takt genom automatisering och globalisering är en viktig del. En annan del är att politiken i allt högre utsträckning lägger sig i frågor som normalt hanteras av arbetsmarknadens parter. Det är i sig inget nytt fenomen, men i samband med regeringsbildningen och januariöverenskommelsen blev det tydligt att politiker behöver förstå vikten av den svenska partsmodellen och det ansvar som parterna tar för arbetsmarknaden och för samhälls-ekonomi i stort. En fortsatt dialog med politiker är därför prioriterad. Dessutom går avtalsperioden för våra centrala kollektivavtal ut under 2020 vilket innebär att 2019 medfört ett stort avtalsrörelsearbete.

Förhandlingar om stärkt anställningstrygghet

Under 2019 har förhandlingar om anställningstrygghet och kompetensutveckling pågått inom ramarna för PTK – förhandlings- och samverkansråd för fackförbund som organiserar tjänstemän i privat sektor. Förhandlingarna handlar inte bara om Lagen om anställningsskydd (LAS), utan också om möjligheter till kompetensutveckling, rätt stöd i omställning och ekonomisk trygghet vid arbetslöshet. Därför tar förhandlingarna ett brett grepp om tryggheten på arbetsmarknaden.

Planen har hela tiden varit att pausa förhandlingarna under avtalsrörelsen

och strax innan jul 2019 gick parterna ut med en gemensam avsiktsförklaring som tar sikte på vilka områden de fortsatta förhandlingarna ska handla om. Parallellt med den statliga utredningen jobbar arbetsgrupper inom områdena *anställningsskyddsregler*, *omställning* och *arbetslöshetsförsäkring* vidare. De har till uppgift att utreda en rad frågeställningar inför de fortsatta förhandlingarna som drar igång efter avtalsrörelsen.

Förhandlingar om en utvecklad anställningstrygghet där möjligheterna till kompetensutveckling stärks är oerhört viktiga för Unionens medlemmar. Vår ingång är även fortsatt att säkra tjänstemäns anställningstrygghet på den privata arbetsmarknaden.

Fortsatt arbete för införande av etableringsjobb

En trepartsöverenskommelse om etableringsjobb har sedan tidigare träffats avseende flertalet avtalsområden inom Unionens områden. I och med januariöverenskommelsen, som reglerade att även företag utan kollektivavtal och att arbetstagar i utyrning skulle omfattas, har arbetet med att få etableringsjobben på plats dragit ut på tiden.

Unionen har varit fortsatt aktivt involverade i förberedelserna för införandet och framtagandet av lagstiftningsförslag med utgångspunkt från den ursprungliga överenskommelsen. Förhoppningen är att systemet med etableringsjobb ska komma på plats under den andra halvan av 2020.

Nytt samarbetsavtal för framtidens kollektivavtal

Ett nytt samarbetsavtal har under året tecknats med samtliga förbund inom Almega. Det nya samarbetsavtalet ersätter bilagan om Framtidens kollektivavtal i Flexpensionsöverenskommelsen och innebär ett mer formaliserat partsgemensamt samarbete med fortsatt höga ambitioner. Samarbetsavtalet innebär en fortsatt dialog om framtidens arbetsliv. Partsgemensamma arbetsgrupper förutsätts ta fram vägledningar, arbeta med avtalsutveckling och se till gemensamma intressen mellan avtalsförhandlingar.

Arbete med avtalsrörelsen 2020

Efter insamlingsfasen under våren 2019, där Unionens medlemmar på olika sätt kunde tycka till och prioritera vilka frågor som är viktigast att driva i avtalsrörelsen, fattades ett inriktningsbeslut på förbundsrådet som hölls i juni 2019. En tydlig signal från Unionens medlemmar var att fortsätta jobba för reallöneutveckling, jämställda löner och ökade avsättningar till flexpension samt frågor som rör arbetstid, arbetsmiljö, kompetensutveckling, trygghet och ett jämställt arbetsliv.

Under hösten 2019 har Unionens 13 branschdelegationer haft i uppgift att utifrån inriktningsbeslutet, motioner och andra branschbehov formulera krav, som efter godkännande från förbundsstyrelsen lämnas över till motparten vid en kravväxling. På industrisidan växlades kraven precis innan jul och förhandlingarna är därmed igång.

Parallellt med insamling och formulering har även ett mobiliseringsarbete pågått som i Avtal 2020 tar sikte på att genom medlemskontakt och opinionsbildning bidra till större medvetenhet om avtalsrörelsen i

Insamlingsfasen

Insamlingsfasen bestod av tre delar, regionala avtalskonferenser, klubbenkät samt "T(r)ycck" till för medlemmar på hemsidan.

5 500 T(r)ycck till besvarades av ca 5 500 medlemmar.

619 Undersökningen till klubbar besvarades av 619 klubbar.

930 930 personer deltog i de regionala avtalskonferenserna.

allmänhet och Märket i synnerhet. Ett konkret exempel på det arbetet är att siten **alltommarkt.se** har skapats. Mobiliseringsarbetet syftar även till att skapa förutsättningar för att kunna växla upp och skapa tryck för en viss fråga och i förlängningen kunna genomföra en konflikt om det behovet uppstår.

Navet för information om avtalsrörelsen är **unionen.se/avtal2020**.

Nytt partsgemensamt bolag för försäkringsinformation

Under 2018 sa Svenskt Näringsliv upp det avtal som reglerat informationsmedlen som Unionen bedrivit försäkringsinformationsverksamhet med (vanligen kallad Finfoverksamhet).

I juni 2019 kom PTK, LO och Svenskt Näringsliv överens om ett nytt avtal, som innebar att ett informationsbolag för kollektivavtalade försäkringar och pensioner skulle bildas. Det nya bolaget kommer bedriva partsgemensam försäkringsinformation med start den 1 januari 2021. Unionen är aktiva i arbetet med att forma det nya informationsbolaget, till exempel avseende bolagets erbjudande och hur bolaget finansieras. Dessutom sitter Unionens förhandlingschef i styrelsen för informationsbolaget. Samtidigt påbörjades också ett arbete i Unionen under hösten 2019, för att klargöra vilken kompetens vi behöver ha kvar i förbundet och hur vårt medlemserbjudande kring pensioner och försäkringar ska se ut i framtiden.

Framgångsrikt opinionsarbete

Tack vare vår styrka som Sveriges största fackförbund och ett aktivt och långsiktigt opinionsarbete har Unionen etablerat sig som en påverkansaktör i frågor kopplade till arbetslivet. Vi arbetar bland annat med opinionskampanjer, rapporter och enskilda möten för att påverka vår omvärld i allmänhet och politikerna i synnerhet.

Under året har vi utvecklat vårt digitala påverkansarbete via kanaler som Twitter och Facebook. Genom Unionens opinionsarbete visar vi att vi kan frågorna och har de praktiska lösningarna. Kampanjerna är uppskattade av Unionens medlemmar. De tydliggör att det finns en förståelse för medlemmarnas vardag och att Unionen arbetar aktivt för att förbättra den.

Unionens opinionskampanjer 2019 – ett urval

En del av Unionens påverkansarbete för ett jämställt arbetsliv är den årliga så kallade vobbaundersökningen. Allt fler privatanställda tjänstemän med barn har möjlighet att vobba, alltså jobba hemifrån med sjukt barn. Vobbaundersökningen 2019 visade att den främsta anledningen till att privata tjänstemän vobbar är för att hinna med sina arbetsuppgifter. Att kunna jobba hemifrån när barnet är krassligt kan vara en möjlighet att styra sitt jobb, men det får inte bli ett tvång.

I februari drog Unionen igång en lång kampanj om återhämtning. Med konceptet #unplugged visade vi att mobiltelefonen är ett bra verktyg, men det kan lätt leda till att vi arbetar mer än vi tänkt. Ett viktigt led i kampanjen var också att öka kunskapen om regelverket OSA, som tydliggör vad vi kan förvänta oss av arbetsgivaren. Kampanjen pågick under våren med utspel kring tre rapporter – en färsk NOVUS-undersökning om stressen bland privatanställda tjänstemän län för län, Arbetsmiljöbarometern samt en kartläggning av tjänstemännens övertid. Vi lanserade också ett digitalt test om mobilanvändning som spreds i sociala medier.

Kompetensutveckling är en av Unionens viktigaste frågor. När arbetsmarknaden förändras handlar

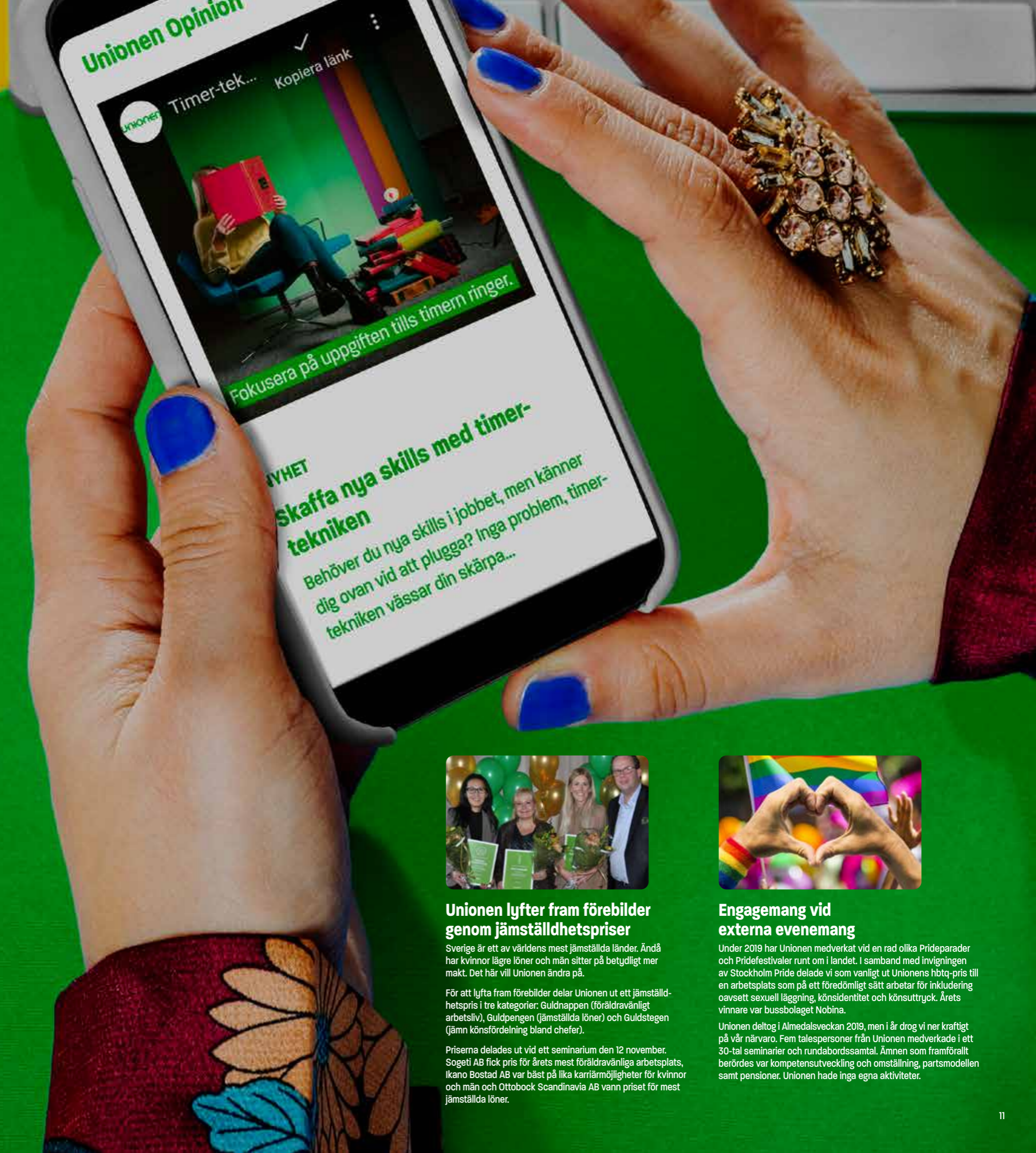
trygghet mer om kompetens och möjligheten att byta jobb när man vill eller måste än om anställningstid. I slutet av 2019 hade Unionen en kompetenskampanj under rubriken *Behöver du nya skills?* Bland annat släpptes Unionens kompetensutvecklingsbarometer för 2019 som för fjärde året i rad visar att fyra av tio tjänstemän inte genomfört någon form av kompetensutveckling det senaste året.

Ohälsa kan drabba oss alla. Då behövs en sjukförsäkring och rehabplan som möjliggör trygghet på vägen tillbaka till jobbet. I december inleddes en kampanj med syfte att peka på att det nuvarande sjukförsäkringssystemet behöver förändras. Vi spred berättelser om medlemmar som hamnat i kläm och beskrev vad Unionen vill att politiken ska göra för att komma tillrätta med problemet.

Unionen är idrottens fackförbund. Vår ambition är att öka jämställdheten på arbetsmarknaden, och därmed också inom idrotten. I rapporten *Ojämn spelplan*, belyste Unionen att fotbollsspelare är ett av Sveriges mest ojämnt ställda yrken. Damer och herrar i toppfotbollen erbjuds långt ifrån samma förutsättningar och villkor. Kampanjen fick stor medial spridning. Rapporten och Unionens ställningstaganden kring jämställdheten inom fotbollen är ett exempel på Unionens branscharbete.

Unionen är också en ekonomisk aktör i samhällsdebatten. Två gånger om året gör vi egna makroekonomiska prognoser och konjunkturrapporter. I vårens konjunkturrapport fokuserade vi lite extra på tjänstemännens arbetsmarknad och i höstens konjunkturprognos var huvudbudskapet att den ekonomiska tillväxten mattas av, men att svensk industri är oväntat stark.

Opinionsbildning inför avtalsrörelsen 2020 har varit högt prioriterat. Dels gällande beskrivningen om det ekonomiska läget, men också betydelsen av en ordnad lönebildning där Märket är ett centralt verktyg för bättre villkor och mer pengar i plånbocken utan att riskera Sveriges konkurrenskraft.

Unionen lyfter fram förebilder genom jämställdhetspriser

Sverige är ett av världens mest jämställda länder. Ändå har kvinnor lägre löner och män sitter på betydligt mer makt. Det här vill Unionen ändra på.

För att lyfta fram förebilder delar Unionen ut ett jämställdhetspris i tre kategorier: Guldnappen (föräldravänligt arbetsliv), Guldpenge (jämställda löner) och Guldstegen (jämn könsfördelning bland chefer).

Priserna delades ut vid ett seminarium den 12 november. Sogeti AB fick pris för årets mest föräldravänliga arbetsplats, Ikano Bostad AB var bäst på lika karriärmöjligheter för kvinnor och män och Ottobock Scandinavia AB vann priset för mest jämställda löner.

Engagemang vid externa evenemang

Under 2019 har Unionen medverkat vid en rad olika Prideparader och Pridefestivaler runt om i landet. I samband med invigningen av Stockholm Pride delade vi som vanligt ut Unionens hbtq-pris till en arbetsplats som på ett föredömligt sätt arbetar för inkludering oavsett sexuell läggning, könsidentitet och könsuttryck. Årets vinnare var bussbolaget Nobina.

Unionen deltog i Almedalsveckan 2019, men i år drog vi ner kraftigt på vår närvaro. Fem talespersoner från Unionen medverkade i ett 30-tal seminarier och rundbordssamtal. Ämnen som framförallt berördes var kompetensutveckling och omställning, partsmodellen samt pensioner. Unionen hade inga egna aktiviteter.

Vi fortsätter att utveckla och digitalisera medlemskapet

Nya tjänster och förmåner i medlemskapet

Under 2019 har Unionen tagit fram *Pensions- och försäkringsguiden 1.0* – en ny möjlighet att ta del av samma information som vi har på våra uppskattade informationsträffar, fast digitalt.

På **unionen.se** har vi under året samlat nya och befintliga tjänster om *balans i livet*. *Prata med chefen* är ett nytt verktyg när du vill förbereda dig för att ta upp viktiga frågor eller situationer med din chef. *Prius Health* är ett nytt forskningsbaserat hälso- och livsstilsverktyg. Dessutom finns numera en föreläsning om stress med Unionens coach Caroline Wiklund.

Under hösten lanserades ett självtest på **unionen.se**, som riktar sig till medlemmar som vill undersöka sin energinivå och inre balans. Utifrån resultatet får de tips på åtgärder, bland annat tjänster och kunskap i medlemskapet som de kan ta hjälp av.

Sedan tidigare har medlemmar kunnat beställa en e-postskola med målsättning att reflektera över sitt nuläge och sin framtida karriär. Strax innan årsskiftet 2019 lanserades den i reviderad form på **unionen.se**.

Unionens stöd till medlemmar och chefsmedlemmar har utökats under året med en e-kurs om utvecklingssamtal. Kursupplägget ger båda målgrupperna insikter som gör samtalet kraftfullt och utvecklande för alla parter. Det ger även tips om hur man undviker fallgropar på vägen.

Mellanchefer

Podden för dig som är mellanchefer, har en mellanchefer, har anställt en eller på annat sätt har med en mellanchefer att göra.

Under 2019 har *Jobbguiden* tagits fram på **unionen.se**. Det är en ny tjänst som ger medlemmen tips, råd och checklistor och som stöttar på vägen mot jobb, där medlemmen själv kan anpassa stödet utifrån vilket steg i jobbresan hen befinner sig i. *Jobbguiden* används bland annat i kommunikationen med medlemmar i Unionen Student som tagit examen.

Mellanchefer emellan är den nya podden från Unionen Chef, som lanserades 2019. Åtta avsnitt om allt från missbrukande medarbetare och fria arbetstider till humor i ledarskapet – alltid med Unionens sakkunniga som bollplank. Unionens stora chefsatsning 2019 fick ett mycket gott genomslag och en ny omgång planeras för 2020.

Alla medlemmar i Unionen Chef fick en ny medlemsförmån 2019, *Chefsskolan*. Det är en e-utbildning som ger verktyg, insikter och baskunskaper för att lyckas i rollen som chef. *Chefsskolan* består av tre delar – att leda sig själv, att leda andra och att leda verksamheten.

Medlemmarna i Unionen Egenföretagare fick nya medlemsförmåner i form av kurser och supportforum för digital marknadsföring. Under året har de dessutom fått sänkt serviceavgift (den delen av medlemsavgiften som betalas av företaget), delvis tack vare det ökade medlemsantalet.

Fortsatt utveckling av Mitt Unionen

2018 fick Unionen en ny webb med helt nya möjligheter, bland annat avseende inloggade sidor för medlemmarna där de själva kan hantera sitt medlemskap. Under 2019 registrerades över 1,5 miljoner unika sidvisningar på startsidan **unionen.se** samt 674 868 unika sidvisningar på *Mitt Unionen*. Utvecklingen av *Mitt Unionen* har fortsatt 2019, bland annat kan medlemmarna nu ansöka om studiestöd och litteraturstipendium digitalt, vilket tidigare gjordes med en blankett. Utvecklingen gör det enklare för medlemmar att ansöka och minskar administrationstiden för rådgivningen.

📞 246 451

Rådgivningssamtal
(år 2018 –255 805)

✉️ 129 326

Rådgivningsmejl
(år 2018 –144 958)

Hög nöjdhet och tillgänglighet på rådgivningen

Under 2019 har rådgivningen haft en fortsatt god tillgänglighet liksom hög nöjdhet i de mätningar vi gör efter samtalen. Tillgängligheten på helår landade totalt på 84 % och den generella nöjdheten på 89 %. I extern benchmark mot andra förbund ligger Unionens rådgivning högre på såväl nöjdhet som rekommendationsfaktor.

Totalt under 2019 har rådgivningen haft ca 480 000 inkommande ärenden. Den totala kontaktytan med medlemmar och andra som tagit kontakt med rådgivningen (ej förtroendevald) under 2019 var 11 % lägre än under 2018. På helår ser vi alltså ett resultat av förbundets utvecklingsarbete som syftar till att öka användningen av självservice på webben.

Nöjda medlemmar efter förhandling

Under 2019 inleddes 24 742 förhandlingsärenden, en ökning jämfört med 2018. De typer av förhandlingar som har ökat mest är kopplade till organisationsförändringar, uppsägning på grund av arbetsbrist och lönegaranti vid konkurs.

Vi kan dela upp förhandlingsärendena i ett antal sammanfattande rubriker. De tre stora rubrikerna är medbestämmande, uppsägning och lön.

Medbestämmande är en sammanfattande rubrik för de ärenden där arbetsgivare begär förhandling med Unionen om viktiga förändringar som berör Unionens medlemmar, eftersom de har en skyldighet enligt Medbestämmandelagen att informera och förhandla före beslut om viktiga förändringar.

Uppsägning är en sammanfattande rubrik för avsked, uppsägning av personliga skäl och arbetsbrist, omplacering med eller utan lönesänkning, konkurs då alla anställda blir uppsagda samt utköp, då arbetsgivaren betalar ett avgångsvederlag för att avsluta en anställning.

Lön är en sammanfattande rubrik för löneförhandling och indrivning av lönefordringar. Fler än tusen förhandlingsärenden per år handlar om att en eller flera medlemmar inte fått lön enligt anställningsavtalet, kollektivavtalad eller lagstadgad ersättning som sjuklön, föräldralön eller semesterlön.

Förutom förhandlingsärendena inleddes 10 789 övriga ärenden på regionerna under 2019, såsom RAMO-ärenden (regionalt arbetsmiljöombud), pensions- och försäkringsärenden.

Klubbar och arbetsplatsombud genomför minst lika många förhandlingar som Unionens ombudsmän, men dessa förhandlingsärenden finns inte registrerade hos Unionen och är inte med i denna statistik.

Förhandlingsärenden som gäller medlemmar på företag utan kollektivavtal utgör en stor andel av de ärenden som ombudsmän-

nen förhandlar. Det beror på att avtalslösa företag oftare bryter mot lagstiftning och underlåter att betala ut lön till de anställda.

Efter varje förhandlingsärende ber vi medlemmen att fylla i en utvärdering, för att vi vill fortsätta utveckla Unionen och undersöka hur stödet till medlemmar vid förhandling kan bli ännu bättre. Unionens medarbetare får fina omdömen i utvärderingen och det är särskilt kul att de blir bättre och bättre för varje år.

Nyttjande av tjänster, utbildningar och aktiviteter 2019

Utöver klubbarnas egna aktiviteter på arbetsplatserna har Unionen under 2019 haft en mängd olika typer av aktiviteter för medlemmar och andra intresserade. Finfoverksamheten (planerade och efterfrågade aktiviteter om försäkringar) står för den största andelen med totalt 946 aktiviteter, som nyttjades av 22 532 deltagare 2019. Andra regionala aktiviteter som genomförts är till exempel utbildningar, nätverks-träffar, seminarier och medlemsvårdande aktiviteter, med ytterligare 22 833 deltagare.

7 450

Unionens karriär- och kompetensutvecklings-tjänster nyttjades av 7 450 medlemmar under året.

Årets arbete

Unionens förbundsråd med avtalsfrågor

Förbundsrådet är Unionens årsmöte. Den 17–18 juni 2019 hölls Unionens förbundsråd med avtalsfrågor på Clarion Hotel Arlanda. Då träffades 130 ombud och ytterligare ledamöter från branschdelegationerna för att behandla verksamheten för 2018, dela ut pris till årets jobbhjältar och dra upp riktlinjerna inför kommande avtalsförhandlingar.

Förbundsrådet inleddes med ett tal av förbundsordförande och förhandlingschefen rapporterade kring aktuella avtalsfrågor. Mötet behandlade 148 avtalsmotioner, valde ledamöter till våra 13 branschdelegationer, fastställde ett uppdaterat avtalspolitiskt program och beslutade slutligen om inriktning för kommande förhandlingar i avtalsrörelsen.

Demokratiutvecklingsprojektet Långe leve demokrati!

Unionens demokrati- och föreningsutvecklingsprojekt, som startades på uppdrag av kongressen 2015, handlade under året om att öka kunskap och påbörja diskussioner om hur omvärlden förändras och vilka konsekvenser det får för oss som facklig organisation. Det har gjorts genom att i ett forskningssamarbete med TCO:s tankesmedja Futurion sprida och diskutera kunskapsöversikter om fackets roll och inflytande. Men också genom utställningen *tidsmaskinen* som presenterades på kongressen och genom en digital brevskola i demokrati. Målgruppen är i första hand de förtroendevalda på regional och nationell nivå.

Nytt ramverk för policyer och riktlinjer

2018 påbörjades en översyn av Unionens alla policyer och riktlinjer. Syftet med arbetet har varit att ge tydliga och enkla ramar till organisationen i värderingsstyrande frågor. I början av året beslutade förbundsstyrelsen om ramverk för policyer och riktlinjer, som bland annat innebär att en policy ska omvandla värderingsstyrande principer till övergripande förhållningssätt i centrala frågor. Till en policy kan sedan en eller flera riktlinjer knytas som konkretiserar regler inom området. Förbundsstyrelsen beslutade också om sex förbundsövergripande policyer: *värdegrundspolicy*, *säkerhetspolicy*, *kommunikationspolicy*, *hållbarhetspolicy*, *en medarbetarpolicy* samt en *styrningspolicy*.

Under året har Unionen också reviderat *riktlinjen för resor och konferenser* samt *riktlinje vid representation*. De gäller för både anställda och förtroendevalda.

Unionen som arbetsgivare

Unionens utvecklingsarbete har gett resultat även i form av olika priser och andra utmärkelser under året. Med ett långsiktigt och strategiskt arbete har Unionen lyckats förena den interna kulturen med den externa varumärkeskommunikationen. Det var en av anledningarna till att Unionen i mars tog hem titeln *Årets employer branding-företag 2019* på Universum Awards. I november blev det också klart att Unionen för andra året i rad blir ett av Sveriges Karriärföretag. Varje år utses 100 arbetsgivare i Sverige till Karriärföretag – de företag som anses vara

mest attraktiva att göra karriär inom för studenter och yrkesverksamma.

Unionens anställda bekräftar att Unionen är en bra arbetsgivare. Unionen har ett riktigt högt NMI (nöjd-medarbetar-index) i jämförelse med andra arbetsgivare i Sverige som gör samma skattning, och under 2019 ökade det ytterligare.

Unionens arbete på internationell arena

Många av Unionens medlemmar arbetar i internationella företag och har gott om arbetskamrater runt om i världen. Det gäller förstås även våra förtroendevalda. Även om fackförbunden i de flesta länder är svagare än i Sverige så är den globala fackföreningsrörelsen världens största sociala nätverk. I och med den ökade globaliseringen blir även det gränsöverskridande,

fackliga arbetet allt viktigare. Det lokala och det globala hänger ihop och tillsammans kan vi åstadkomma förändring.

Unionen har under 2019 ingått i en internationell arbetsgrupp i regi av UNI Global Union, ett av de fem globala fackförbund som Unionen är medlem i. UNI Global Union arbetar bland annat med att sätta fokus på och förbättra anställdas arbetsvillkor och arbetsmiljö inom företaget Amazon. Arbetet kommer att fortsätta med samma styrka under kommande år.

Under året har Unionen också jobbat vidare med implementeringen och uppföljningen av det globala ramavtalet med bland annat Essity som initierats. Unionen har även genomfört aktiviteter för att stötta europeiska företagsråd inom flera företag samt ordnat en utbildningsdag för förtroendevalda i multinationella företag.

Under 2019 drev Unionen överenskommelsen med IUF och Systembolaget om arbetsvillkor och fackliga rättigheter i den globala vinindustrin till en ny nivå. Ett möte ägde rum i Sydafrika med fack och vinindustrin under överseende av bland andra utrikes-

minister Ann Linde. Inom ramen för OECD-initiativet Global Deal är detta förbundets viktigaste och mest konkreta åtagande. Arbetet har också initierats i Italien som är det land som Sverige importerar mest vin från. Finländska motsvarigheten till Systembolaget tecknade sent under 2019 en identisk överenskommelse med IUF och det finska facket PAM vilket ytterligare ökar kraften i arbetet. Initiativet har väckt stort internationellt intresse genom ett innovativt och systematiskt arbete som sträcker sig hela vägen till de enskilda arbetarna och fackförbunden. Det är också ett bevis på att Unionen, inte minst genom lokalt fackligt engagemang, kan göra betydande skillnad i en utmanande internationell kontext.

Unionen har under året deltagit vid kongresser inom UNI ICTS, UNI P&M samt UNI Europa Handel. Jämställdhet, digitalisering och chefsfrågor är exempel på områden som Unionens representanter lyfte fram.

Det partsgemensamma arbetet inom Arbetsmarknadens EU-råd, där LO, PTK och Svenskt Näringsliv samarbetar kring EU-frågor har fortsatt med full kraft under året. Den viktigaste frågan rör EU-kommissionens kommande förslag om att införa en europeisk minimilön. Där har Unionen varit en tydlig aktör i EU-rådet, samt i relation till våra federationer IndustriAll Europe, UNI Europa och TCO. Hela den svenska arbetsmarknaden är enig i att ett sådant förslag inte ryms inom det område som EU har

att reglera, och att det äventyrar den svenska partsmodellen.

Under året har Unionens förhållningssätt kring EU-reglering utvecklats och förbundsstyrelsen har fastslagit en slags trafikljusmodell som ska ge vägledning när enskilda EU-förslag ska analyseras. Utgångspunkten är att värna partsmodellen, samtidigt som förbundet ska kunna vara konstruktivt och proaktivt i sitt påverkansarbete.

Unionen deltar aktivt i arbetet inom TCO, UNI Europa, IndustriAll Europe, Eurocadres och Industrianställda i Norden. Viktiga frågor är bland annat företagspolitik, industripolitik, kollektivavtalsfrågor och EU-reglering. Arbetet inom federationerna bidrar till att utveckla gemensamma ställningstaganden och innebär att vi som förbund kan vara med och påverka i relation till EU, Europafacket med flera. Som en del av TCOs delegation deltog förbundet också i Europafackets kongress.

Tillsammans med IUF och Systembolaget fortsatte Unionen sitt arbete med fackliga rättigheter i den globala vinindustrin.

Förvaltningsberättelse

Unionen, organisationsnummer 802001-5759 med säte i Stockholms kommun

Unionen – förener alla tjänstemän på arbetsplatsen

Unionen är Sveriges största fackförbund för tjänstemän inom privata näringslivet. Förbundet bygger på vertikal organisering på arbetsplatsen. Det innebär att alla tjänstemän på arbetsplatsen kan vara med i Unionen, oavsett utbildning och befattning. Från projektledare och receptionister till butikschef och revisorer. Idén bygger på att arbetsplatsgemenskapen är kärnan till inflytande och engagemang på företaget.

Stödet till medlemmarna ges i första hand av de drygt 30 000 förtroendevalda på arbetsplatserna. Dessutom erbjuds medlemmarna stöd från Unionens medarbetare både regionalt och nationellt i allt från facklig rådgivning, förhandlingsstöd, juridiskt stöd till karriärcoachning och vägledning inför jobbsökan.

Unionen driver fackliga frågor och utvecklar villkoren för medlemmarna dels genom kollektivavtalen, dels genom påverkansarbetet på arbetsplatsen och i det politiska arbetet.

Vi är ett partipolitiskt oberoende förbund. Förbundet är inte vinstdrivande, utan vi strävar efter att använda varje krona på bästa möjliga sätt för förbundets medlemmar.

Unionen bildades den 1 januari 2008 genom ett samgående av de två fackförbunden HTF och Sif och 2014 slogs Unionen samman med Farmaciförbundet. I juni 2019 genomfördes en sammanslagning med Skogs- och Lantbrukstjänstemannaförbundets (SLF). Unionen har sitt säte i Stockholm och har representation i hela landet – från Luleå i norr till Malmö i söder. Unionen är medlem i TCO.

Förbundet ansvarar för ett hundratal avtalsområden där de tre största är:

- Teknikarbetsgivarna, drygt 75 000 medlemmar
- Svensk Handel Tjänstemannaavtalet, drygt 35 000 medlemmar
- Almega IT-avtalet, närmare 27 000 medlemmar

Det minsta avtalsområdet "Sv Flygbranschen_Kabin Suppl Arpi Aviation AS" omfattar tre medlemmar.

Uppgift

Unionen har till uppgift att förena och företräda medlemmarna samt att tillvarata och främja deras fackliga, ekonomiska, sociala och yrkesmässiga intressen på alla nivåer.

Vision

Visionen för Unionen beslutades vid kongressen 2008:

Tillsammans är vi i Unionen den ledande kraften som skapar framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.

Förbundets uppbyggnad

Medlemmar:

Unionen är en idéburen medlemsorganisation som vid utgången av 2019 hade 675 506 medlemmar.

Av dessa var 566 331 yrkesverksamma, vilket även inkluderar 10 027 egenföretagar-medlemmar, 43 496 studentmedlemmar och 65 679 pensionärsmedlemmar.

Förtroendevalda:

Per den sista december fanns det någon form av fackligt arbete i form av klubb eller arbetsplatsombud på totalt 15 260 arbetsplatser. Totalt har 30 551 av medlemmarna ett förtroendeuppdrag på sin arbetsplats. 3 471 av dem är arbetsplatsombud och 7 853 är arbetsmiljöombud. I Unionen fanns vid årets slut 2 710 fackliga klubbar.

Demokratiska forum:

Unionen är indelat i 18 regioner där varje region har sin styrelse. Varje region har ett regionråd som väljer regionstyrelse samt representanter till förbundsrådet respektive kongressen. Förbundsrådet sammanträder varje år och kongressen vart fjärde år. Kongressen väljer förbundsstyrelse.

Anställda:

I Unionen (inklusive bolagen) fanns vid årsskiftet 1 107 anställda, av dessa arbetar 539 på de 18 regionerna och 549 på förbundskontoret.

Hållbarhetsrapport:

I enlighet med ÅRL 6 kap 11§ har Unionen (802001-5759) valt att upprätta den lagstadgade hållbarhetsrapporten som en från årsredovisningen avskild rapport.

Hållbarhetsrapporten har överlämnats till revisorn samtidigt som årsredovisningen. Hållbarhetsrapporten finns tillgänglig på unionen.se/verksamhetsberattelse.

 675 506
antal medlemmar

Den första politiska plattformen för jämställdhet och mångfald antogs på Kongressen.

Väsentliga händelser under 2019

Ny organisation för ökad enkelhet, tydlighet, effektivitet och ökat samarbete

Unionen behöver skapa förutsättningar för att leverera i en snabbt föränderlig omvärld. Det kräver att förbundet levererar på nya sätt. En förutsättning är att ha en effektiv och handlingskraftig organisation som möjliggör att ha medlemsfokus, vara kreativ, kunna fatta snabba beslut, ha en hög flexibilitet och anpassningsförmåga. Därför beslutade kanslichefen i maj 2019 att göra en organisationsförändring. Den nya organisationen började gälla den 1 juni 2019.

Beslutet baserades på en omfattande organisationsgenomlysning som genomfördes i samarbete med konsultföretaget Ramböll. Det innebär bland annat att vi skapade en klassisk linjestabsorganisation med enheter och regionkontor; att vi minskade antalet chefer; att vi arbetar i tvärorganisatoriska processer och projekt för att öka effektivitet, samarbete och flexibilitet. Parallellt med detta är det viktigt att fortsätta arbeta strategiskt och långsiktigt med kulturutveckling och kompetensutveckling.

Samgående med Skogs- och lantbrukstjänstemannaförbundet (SLF)

Under 2018 tog Skogs- och lantbrukstjänstemannaförbundet (SLF) kontakt med Unionen för att diskutera om det fanns förutsättningar för en framtida sammanslagningsprocess. Sedan oktober 2018 fördes mer formella samtal med SLF och slutsatsen blev att en sammanslagning mellan de båda förbunden är bra för både SLF och Unionen.

Beslut om samgående med annat förbund ska tas av kongressen och på grund av SLF:s mycket ansträngda ekonomi gick det inte att vänta till den ordinarie kongressen i oktober 2019. Förbundsstyrelsen beslutade därför att genomföra en extrakongress per capsulam i mars 2019 för att fatta beslut om en sammanslagning med SLF med verkställande den 1 juni. Extrakongressen röstade för ett samgående med SLF, med mer än de två tredjedelars majoritet som behövdes. Den 27 april röstade även SLF:s förbundsstämma för ett samgående.

Samgåendet innebär bland annat att medlemskapet för majoriteten av SLF:s medlemmar, 474 personer, från och med den 1 juni övergick i ett medlemskap i Unionen samt att kollektivavtalen och en medarbetare följde med till Unionen.

Unionens fjärde ordinarie kongress

Den 6–11 oktober 2019 hölls Unionens ordinarie kongress i Malmö, på temat *Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv*. Kongressen 2019 beslutade om ett handlingsprogram för kongressperioden 2020–2023.

Handlingsprogrammet är en gemensam färdriktning och ett löfte om att stå enade när samhället förändras, för att få kraft att forma framtidens arbetsliv. Tre områden pekas ut i handlingsprogrammet – *partsmodellen*, *kompetensutveckling* och *balans i arbetslivet*. De ska genomsyras av ambitionen att skapa ett jämställt och inkluderande arbetsliv.

Kongressen beslutade också om en ny ekonomisk modell för kongressperioden 2020–2023. Den är förutsättningsskapande för handlingsprogrammet och innebär bland annat en höjd medlemsavgift med tio kronor per månad för yrkesverksamma medlemmar som tjänar över 25 000 kronor i månaden. Kongressen beslutade även om Unionens första politiska plattform för jämställdhet och mångfald och uppdaterade Unionens kompetenspolitiska plattform.

Kongressen valde en ny förbundsstyrelse, som ska leda förbundet under kongressperioden 2020–2023. Hela presidiet valdes om och sju nya personer blev invalda i förbundsstyrelsen.

Ny förhandlingschef, ny tillförordnad kanslichef och ny chefredaktör

1 oktober blev Unionens tidigare förhandlingschef Niklas Hjert VD på det nystartade parts-gemensamma bolaget för försäkringsinformation och avslutade därmed sin tjänst på Unionen. Förbundsstyrelsen utsåg Martin Wästfelt till ny förhandlingschef. Martin var tidigare Unionens chefsjurist.

I november 2019 meddelade TCO-förbunden att de nominerade Unionens kanslichef till ny ordförande för TCO efter Eva Nordmark. Den 9 december valdes Therese Svanström till ordförande av TCO:s extrakongress och gick direkt in i sin nya roll. Därmed avslutade hon sitt uppdrag som kanslichef på Unionen. Förbundsstyrelsen utsåg Per-Erik Djärf till tillförordnad kanslichef.

Under året fick *Kollega*, Unionens medlems-tidning, en ny chefredaktör och ansvarig utgivare. Den 15 augusti tillträdde Helena Ingvarsdotter tjänsten. Helena kom närmast från Lärarförbundets tidningar.

Utveckling av vårt förbund

Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv

Idag lever företag och organisationer mer i det okända än i det kända. Samhället och arbetsmarknaden förändras i snabb takt, drivet av framförallt teknikutveckling, klimatförändringar och globalisering. Vi har inte facit på hur vårt förbund kommer se ut om 10 år. Men vi vet att vi kommer att behövas. Vi kommer också att behöva förändras för att möta nya behov och förväntningar på stöd, engagemang och påverkan.

Inför Unionens kongress skrev förbundsstyrelsen en prolog till kongressombuden om hur styrelsen såg på den förändringsresa som Unionen behöver göra för att på kort sikt nå målen i handlingsprogrammet för kongressperioden 2020-2023 och på lång sikt vår vision. Unionen behöver fokusera på att forma det fackliga arbetet i framtidens arbetsliv på ett sätt som säkerställer vår förmåga att tillvarata medlemmarnas intressen på ett ekonomiskt hållbart sätt. Så att vi kan fortsätta vara framtidens fack för framtidens medlemmar. Förbundsstyrelsen har valt att kalla denna förändringsresa för *Ett Unionen – tillsammans i framtidens arbetsliv*, vilket även var temat för kongressen 2019.

Arbetet med denna förändringsresa har under 2019 till stora delar handlat om att förbereda oss. Det har bland annat inkluderat en organisationsförändring, förändrad styrning, diskussioner om vår verksamhetsmodell, digitaliseringsstrategi, hur vi kan öka samarbetet och dialogen mellan anställda och förtroendevalda samt demokratiutvecklingsprojektet.

När vi formar det fackliga arbetet för framtidens arbetsliv kommer vi behöva tänka nytt igen och ha tillit till vår gemensamma process.

Översikt

(avser förbund om inget annat anges)

	2019	2018	2017	2016
Antal yrkesverksamma medlemmar inkl. egenföretagare	566 331	551 522	538 845	537 711
Medlemsintäkt, mkr	1 375	1 331	1 292	1 209
Nettoomsättning, Bidrag och Övriga intäkter, mkr	48	50	48	45
Kostnad fackliga verksamheten, mkr	2 041	2 026	1 950	1 846
Fackliga verksamhetens resultat, mkr	-619	-645	-610	-593
Andel av kostnader för facklig verksamhet som finansieras via kapitalet exklusive beståndsöverlåtelse, kraftsamlingskampanj och konflikt	29%	29%	31%	28%
Andel av kostnader för facklig verksamhet som finansieras via kapitalet, totalt	30%	32%	31%	32%
Genomsnittlig avgift per medlem och månad	209	208	206	205
Genomsnittlig kostnad per medlem och månad (exklusive övriga intäkter)	293	299	297	279
Förvaltade tillgångars marknadsvärde i koncernen, mkr	25 330	23 370	25 066	23 239
Medelantal anställda, koncern – varav kvinnor	1 097 663	1 055 624	1 035 611	996 588

2 710

Klubbar

En klubb kan omfatta flera arbetsplatser

3 471

Arbetsplatsombud

18st

Regionråd

18st

Regionstyrelser

130st

Ombud Förbundsrad

13st

Branschdelegationer

260st

Ombud Kongress

20

ledamöter Förbundsstyrelse

Koncernredovisningen

I koncernen ingår utöver den ideella föreningen Unionen, Unionen Egenföretagare Service AB, Unionen Medlemsförsäkring AB, Klara Norra Fastigheter AB, Tjänstemännens Utbildningshus AB, Fastighetsbolaget Västmannen AB och Fastighetsaktiebolaget Slagrepären.

Koncernens resultat

Medlemsintäkterna uppgick 2019 till 1 400 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 44 miljoner kronor. Ökningen av intäkter är en följd av att koncernen har ökat medlemsantalet med 14 809 medlemmar under året och en högre snittavgift.

Koncernens kostnader för facklig verksamhet uppgår till 1 694 miljoner kronor, en marginell ökning jämfört med föregående år om 5 miljoner kronor eller 0,3%.

Den fackliga verksamhetens resultat visar på ett underskott -253 (-288) miljoner kronor. Efter tillägg för underskott i försäkringsrörelsen och överskott i fastighets- och kapitalförvaltningen redovisar koncernen ett överskott på 905 (1 255) miljoner kronor efter skatt.

Förbundets intäkter

Medlemsintäkterna uppgick 2019 till 1 375 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 44 miljoner kronor.

Övriga intäkter på totalt 48 (50) miljoner kronor består bland annat av hyresintäkter, medel för försäkringsinformation från PTK och medel för arbetsmiljöutbildningar.

Förbundets kostnader

Förbundets kostnader för den fackliga verksamheten uppgår till 2 041 miljoner kronor, en ökning jämfört med föregående år om 15 miljoner kr eller 0,7%. Då förbundet växer i medlemsantal behövs också större personella resurser. Medelantal anställda har i förbundet ökat med 42 personer mellan åren.

Förbundets eget kapital

Förbundets egna kapital består av konfliktfond och det balanserade resultatet från tidigare år.

Därutöver finns det medel i obeskattade reserver, periodiseringsfonder. Konfliktfonden uppgår till 9 991 (9 487) miljoner kronor (bokfört värde).

Marknadsvärdet på koncernens placerings-tillgångar överstiger det bokförda värdet med 10 086 (8 752) miljoner kronor. Sett ur ett konfliktfondsperspektiv finns ytterligare

värde i obeskattade reserver och upparbetade överskott i dotterbolag. Förbundets finansiella ställning är betydligt starkare än vad som framträder i balansräkningen, till främjande av framtida medlemsnytta.

Placeringsverksamheten

Verkliga avkastningen under 2019 på förvaltad kapital i koncernen var 3 304 (-671) miljoner kronor.

Tillgångarnas totala avkastning blev 14,5 (-2,9) procent. Den faktiska avkastningen på det egenförvaldade kapitalet var -2 095 (-645) miljoner kronor lägre än om kapitalet förvaltats som använda jämförelse index.

Jämförelseindexen på aktier är med återlagda utdelningar och de index som används är SIX index, STOXX Europe 600 index samt S&P 500 index USA. För räntebärande används jämförelseindexet OMIRX total market index.

Marknadsvärdet av koncernens placerings-tillgångar beräknas vid utgången av 2019 till 25 330 (23 370) miljoner kronor, varav övervärden uppgår till 3 682 (3 268) miljoner kronor för fastigheter och 6 404 (5 484) miljoner kronor för värdepapper.

Finansiella risker

Exponering och risker i kapitalförvaltningen begränsas genom de regler som är fastställda i placeringsinstruktionen för Unionens kapitalförvaltning. De viktigaste riskerna presenteras nedan.

Aktierisk

Med aktierisk avses hur avkastningen påverkas av förändringar i kurser på de aktier som ingår i portföljen jämfört med kurserna på aktiemarknaden i sin helhet.

Aktierisken regleras med regler för risk-spridning genom begränsningsregler kring att placera i enskilda företag. Möjligheten att

placera i utländska aktier regleras som en maximal andel av den totala aktieportföljen.

Möjligheten att använda derivatinstrument i aktieförvaltningen är kraftigt begränsad. För placeringarna finns också etiska regler fastställda och portföljen screenas regelbundet i relation till de etiska reglerna.

Aktierisken är den mest betydande risken i Unionens kapitalförvaltning.

Kreditrisk

Med kreditrisk menas risken att utfärdaren av ett skuldebrev eller banken inte kan fullgöra sina förpliktelser.

I huvudsak kan den räntebärande portföljen placeras i skuldebrev utfärdade av svenska bostadsinstitut, av svenska staten eller skuldebrev som är garanterade av svenska staten. Till viss del kan placeringar även göras i skuldebrev utgivna av företag, kommuner eller landstingskommuner. Unionens kreditrisk bedöms vara låg.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisken utgörs av risken att svårigheter uppkommer att disponera likvida medel för att möta Unionens finansiella behov. Särskilt viktigt skulle detta vara i händelse av arbetsmarknadskonflikt på Unionens organisationsområden. Kapitalförvaltningen ska därför beakta likviditetsaspekten.

I huvudsak ska alla tillgångar vara möjliga att belåna enligt Bankföreningens normer, och avtal om belåning finns med bank.

En väsentlig del av Unionens värdepappersportfölj ska vara placerad i svenska räntebärande värdepapper. Se not 17 och not 20.

Unionens totala portfölj innehåller till övervägande del börsnoterade aktier med god likviditet samt en stor andel räntebärande papper, varför likviditetsrisken är mycket låg.

Förslag till disposition

Årets resultat	786 295 251
Balanserat resultat	-331 319 410
Totalt	454 975 841
Disponeras enligt följande:	
Avsättning till konfliktfond	376 489 684
Balanseras i ny räkning	78 486 157
Totalt	454 975 841

Resultaträkning

(belopp i tkr)

	Not	KONCERN		FÖRBUND	
		2019	2018	2019	2018
Fackliga verksamhetens intäkter och kostnader					
Medlemsintäkter	2	1 400 277	1 356 388	1 374 821	1 331 217
Nettoomsättning	3	9 781	10 672	16 276	16 530
Bidrag		28 527	30 163	28 527	30 163
Övriga intäkter	4,26	3 254	3 612	3 246	3 612
Driftkostnader	5,6,7,8,9,26	-1 694 648	-1 689 198	-2 041 440	-2 026 276
Fackliga verksamhetens resultat		-252 809	-288 363	-618 570	-644 754
Försäkringsrörelsens intäkter och kostnader					
Premieintäkt	10	57 676	45 419	-	-
Övriga intäkter		243	608	-	-
Försäkringsersättningar		-376 355	-326 262	-	-
Driftkostnader	5,13	-9 649	-10 510	-	-
Försäkringsrörelsens tekniska resultat exkl kapitalavkastning		-328 085	-290 745	-	-
Fastighetsförvaltningens intäkter och kostnader					
Hysesintäkter	7	117 186	112 674	-	-
Övriga intäkter		1 801	11 940	-	-
Driftkostnader	5,9,11,12	-80 405	-80 921	-	-
Fastighetsförvaltningens resultat		38 582	43 693	-	-
Rörelseresultat från fackliga verksamheten, försäkringsrörelsen samt fastighetsförvaltningen					
		-542 312	-535 415	-618 570	-644 754
Finansiella intäkter och kostnader					
Resultat från andelar i intresseföretag		-5 779	-6 908	-5 779	-6 908
Resultat värdepapper	14	1 720 103	2 163 247	1 732 180	2 165 811
Ränteintäkter		143 125	108 129	132 835	107 214
Räntekostnader		-643	-1 228	-4 016	-1 490
S:a Finansiella intäkter och kostnader		1 856 806	2 263 240	1 855 220	2 264 627
Summa resultat före bokslutsdispositioner och skatt		1 314 494	1 727 825	1 236 649	1 619 873
Bokslutsdispositioner					
Förändring periodiseringsfond	27	-	-	-119 000	-321 000
Erhållna/lämnade koncernbidrag		-	-	44 712	-14 444
Resultat före skatt		1 314 494	1 727 825	1 162 361	1 284 429
Skatt på årets resultat	15	-409 576	-473 195	-376 067	-377 271
Årets resultat		904 918	1 254 630	786 295	907 158

Balansräkning

(belopp i tkr)

	Not	KONCERN		FÖRBUND	
		2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	11	702 015	685 176	-	-
Pågående nyanläggningar	11	10 330	8 786	-	-
Inventarier, verktyg och installationer	9	287 358	302 484	46 706	50 951
		999 703	996 446	46 706	50 951
Finansiella anläggningstillgångar					
Andelar i intresseföretag	16	9 416	9 443	9 416	9 443
Andra långfristiga värdepappersinnehav	17	11 995 651	10 349 378	11 806 999	10 219 120
Andra långfristiga fordringar	18	34	34	34	34
Uppskjuten skattefordran	23	23 905	30 262	23 905	30 262
Andelar i koncernföretag	28	-	-	47 058	47 058
Långfristiga fordringar koncernföretag	29	-	-	221 800	280 130
		12 029 006	10 389 117	12 109 212	10 586 047
Summa anläggningstillgångar		13 028 709	11 385 563	12 155 918	10 636 998
Omsättningstillgångar					
Kortfristiga fordringar					
Kundfordringar		1 935	3 333	1 935	3 334
Skattefordringar		42 794	284	42 510	-
Fordringar hos koncernföretag		-	-	12 703	12 504
Övriga fordringar		269 159	13 965	261 300	9 927
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	19	71 949	94 625	68 537	89 742
Fordran medlemsavgifter		9 966	14 876	6 927	11 103
Summa kortfristiga fordringar		395 803	127 083	393 912	126 610
Kortfristiga placeringar	20	2 282 557	3 297 373	2 057 329	3 011 553
Kassa och bank		226 297	217 445	140 533	108 239
Summa omsättningstillgångar		2 904 657	3 641 901	2 591 774	3 246 402
SUMMA TILLGÅNGAR		15 933 366	15 027 464	14 747 692	13 883 400

Balansräkning

(belopp i tkr)

	Not	KONCERN		FÖRBUND	
		2019-12-31	2018-12-31	2019-12-31	2018-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER					
Eget kapital					
Konfliktfond		9 991 573	9 486 792	9 991 573	9 486 792
Balanserat resultat		-	-	-331 319	-733 696
Annat eget kapital inklusive årets resultat		4 276 555	3 852 723	786 295	907 158
Summa eget kapital		14 268 128	13 339 515	10 446 549	9 660 254
Obeskattade reserver					
Periodiseringsfonder	30	-	-	2 952 900	2 833 900
Summa obeskattade reserver				2 952 900	2 833 900
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	21	39 494	42 344	39 494	42 344
Övriga avsättningar	22	225 575	253 012	8 555	39 359
Uppskjuten skatteskuld	23	896 503	888 567	-	-
Summa avsättningar		1 161 572	1 183 923	48 049	81 703
Långfristiga skulder					
Skulder till koncernföretag		-	-	829 131	827 131
Övriga långfristiga skulder	24	6 329	12 277	-	-
Summa långfristiga skulder		6 329	12 277	829 131	827 131
Kortfristiga skulder					
Leverantörsskulder		86 017	84 824	77 614	76 929
Skulder till koncernföretag		-	-	40 981	45 913
Skatteskulder		3 680	54 486	-	51 257
Övriga skulder		52 654	32 388	22 810	20 929
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	354 986	320 051	329 658	285 384
Summa kortfristiga skulder		497 337	491 749	471 063	480 412
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		15 933 366	15 027 464	14 747 692	13 883 400

Rapport över förändringar i koncernens egna kapital

(belopp i tkr)

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2018-01-01	9 001 693	3 083 192	12 084 885
Disposition av föregående års resultat	485 099	-485 099	-
Summa	9 486 792	2 598 093	12 084 885

Årets resultat	-	1 254 630	1 254 630
Utgående balans 2018-12-31	9 486 792	3 852 723	13 339 515

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2019-01-01	9 486 792	3 852 723	13 339 515
Förändring av effektiv skattesats	-	23 695	23 695
Disposition av föregående års resultat	504 781	-504 781	-
Summa	9 991 573	3 371 637	13 363 210

Årets resultat	-	904 918	904 918
Utgående balans 2019-12-31	9 991 573	4 276 555	14 268 128

Rapport över förändringar i förbundets egna kapital

(belopp i tkr)

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2018-01-01	9 001 693	-248 597	8 753 096
Disposition av föregående års resultat	485 099	-485 099	-
Summa	9 486 792	-733 696	8 753 096

Årets resultat	-	907 158	907 158
Utgående balans 2018-12-31	9 486 792	173 462	9 660 254

	Konfliktfond	Annat eget kapital inklusive årets resultat	Summa
Ingående balans 2019-01-01	9 486 792	173 462	9 660 254
Disposition av föregående års resultat	504 781	-504 781	-
Summa	9 991 573	-331 319	9 660 254

Årets resultat	-	786 295	786 295
Utgående balans 2019-12-31	9 991 573	454 976	10 446 549

Kassaflödesanalys

(belopp i tkr)

	KONCERN		FÖRBUND	
	2019	2018	2019	2018
Rörelseresultat från fackliga verksamheten, försäkringsrörelsen samt fastighetsförvaltningen	-542 312	-535 415	-618 570	-644 754
Justering för ej kassaflödespåverkande poster				
Avskrivningar, nedskrivningar, avyttringar och utrangeringar	58 141	60 109	22 933	26 661
Förändring avsättningar	-30 287	-35 928	-33 654	-46 482
Tidigare aktiverade utgifter	228	3 433	-	-
Justering finansiell leasing	-4 605	-4 648	-	-
	-518 835	-512 449	-629 291	-664 575
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	-982 691	-935 309	-1 094 353	-1 092 826
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital				
Ökning (-)/Minskning (+) av fordringar	-259 268	52 410	-248 692	10 513
Ökning (+)/Minskning (-) av skulder	54 014	-8 780	49 820	1 834
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-1 187 945	-891 679	-1 293 225	-1 080 479
Kassaflöde från investeringsverksamheten				
Investeringar i materiella tillgångar	-53 747	-63 366	-12 900	-9 592
Förändring långfristiga fordringar/skulder	142	5	97 130	100 005
Förändringar i långfristiga värdepappersinnehav	-6 164 619	-5 116 625	-6 007 111	-5 058 295
Förvärv av intressebolag	-5 752	-5 752	-5 752	-5 752
Avyttring av finansiella anläggningstillgångar	4 165 279	4 967 339	3 893 444	4 693 003
Förändring kortfristiga placeringar	2 421 421	378 853	2 545 626	613 081
Erhållna utdelningar	660 786	624 620	660 778	624 612
Erhållen ränta investeringsverksamheten	173 287	90 382	154 304	89 208
Kassaflöde från investeringsverksamheten	1 196 797	875 456	1 325 519	1 046 270
Årets kassaflöde	8 852	-16 223	32 294	-34 209
Likvida medel vid årets början	217 445	233 668	108 239	142 448
Likvida medel vid årets slut	226 297	217 445	140 533	108 239

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper Belopp i tkr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprincip

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Koncernredovisning

Koncernredovisningen är upprättad enligt förvärvsmetoden. Koncernredovisningen omfattar moderföreningen samt dess dotterföretag. Med dotterföretag avses de företag i vilka moderföreningen, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. I normalfallet avser detta företag där moderföreningen innehar mer än 50 % av rösterna.

I koncernredovisningen ingår dotterföretagen från den dagen koncernen erhåller bestämmande inflytande tills den dag det inte längre föreligger. Dotterföretagens redovisningsprinciper överensstämmer med koncernens redovisningsprinciper i övrigt.

I koncernredovisningen faller koncernföretagens bokslutsdispositioner bort och ingår i det redovisade resultatet efter avdrag för uppskjuten skatt.

Detta innebär att koncernföretagens obeskattade reserver i koncernens balansräkning fördelas mellan uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter

Medlemsavgifter omfattar intäkter för medlemskap i Unionen. Intäkten tas när medlemmen avses och medlemsavgifter intäktsförs den tidsperiod avgiften avser.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas Unionens aktiviteter i form av näringsverksamhet vilken enligt BFN klassificeras som nettoomsättning.

Bidrag

Intäkter i form av bidrag intäktsförs när villkoren för bidraget är uppfyllda. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Om bidraget avser en bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Premieintäkter

Som premieintäkter redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring som inbetalats eller kan tillgodoföras försäkringsbolaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång.

Hysesintäkter

Hysesintäkter redovisas linjärt över hyresavtalets löptid.

Kostnadsredovisning

Driftskostnader

Som driftskostnader redovisas samtliga kostnader avseende den löpande driften.

Värderingsprinciper mm

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats till anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda avser alla typer av ersättningar som koncernen lämnar till de anställda. Koncernens ersättningar innefattar bland annat löner, betald semester, betald frånvaro, bonus och ersättningar efter avslutad anställning (pensioner). Redovisning sker i takt med intjänandet.

Ersättningar till anställda efter avslutad anställning avser avgiftsbestämda eller förmånsbestämda pensionsplaner. Som avgiftsbestämda planer klassificeras planer där fastställda avgifter betalas och det inte finns förpliktelser, vare sig legala eller informella, att betala något ytterligare, utöver dessa avgifter. Övriga planer klassificeras som förmånsbestämda pensionsplaner.

I koncernen finns såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner.

Utgifter för avgiftsbestämda planer redovisas som en kostnad under den period de anställda utför de tjänster som ligger till grund för förpliktelsen. Koncernens övriga planer klassificeras som förmånsbestämda och beräknas enligt Tryggandelagen och redovisas i enlighet med förenklingsreglerna i BFNAR 2012:1 (K3).

Omräkning av poster i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagenskurs. Kursvinster och kursförluster på rörelsefordringar och rörelseskulder redovisas i rörelseresultatet medan kursvinster och kursförluster på finansiella fordringar och skulder redovisas som finansiella poster.

Skatt

Unionens fackliga verksamhet är ideell och bedrivs med syftet att tillvarata medlemmarnas intressen. Denna verksamhet är därmed skattebefriad.

Unionens skattepliktiga verksamhet utgörs av kapitalförvaltningen samt Unionens medlemstidning. De övriga koncernbolagen bedriver skattepliktigt verksamhet.

Unionen och koncernen tillämpar BFNAR 2012:1 Inkomstskatter. Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt.

Skatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital var vid tillhörande skatteeffekt redovisas i eget kapital. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen.

I juridisk person redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital. Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skatteutbetalningar i framtiden.

Leasing

I förbundet redovisas samtliga leasingavtal som operationell leasing. Leasingavgiften kostnadsförs över löptiden med utgångspunkt från utnyttjandet.

I enlighet med K3 redovisas i koncernen finansiella leasingavtal som anläggningstillgång. De avtal som klassificeras som finansiell leasing utgörs av leasing av personalbilar i Unionen.

Redovisningen som finansiell leasing innebär att anskaffningsvärden redovisas som materiell anläggningstillgång. Den leasade tillgången skrivs av över nyttjandeperioden (leasingperioden). Åtagandet till leasgivaren för kontraktspanioden redovisas som kortfristig skuld till den del som förfaller inom ett år och långfristig skuld till den del som förfaller till senare än ett år.

Fordringar

Fordringar har efter individuell värdering upptagits till belopp varmed de beräknas inflyta.

Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar kostnadsförs vart efter de uppkommer.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången. När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten. Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

I samband med fastighetsförvärv bedöms om fastigheten väntas ge upphovtill framtida kostnader för rivning och återställande av platsen. I sådana fall görs en avsättning och anskaffningsvärdet ökas med samma belopp. Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggnings-tillgång redovisas som övriga intäkter respektive driftskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Avskrivningarna redovisas som en egen post i resultaträkningen. Fastigheternas mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av. Linjär avskrivningsmetod används för övriga typer av materiella tillgångar.

Har en materiell anläggningstillgång på balansdagen ett lägre värde än det bokförda värdet skrivs tillgången ned till detta värde om det kan antas att värdenedgången är bestående.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Kontorsfastigheter	
Stomme	50–100 år
Fasad, yttertak och fönster	40–60 år
Installationer	10–40 år
Inre ytskikt	10–20 år
Byggnadsinventarier	5–20 år

Bostadsfastigheter

Stomme	70 år
Fasad, yttertak, fönster	55 år
Installationer	20 år
Övriga materiella anläggningstillgångar	
Inventarier, verktyg och installationer	5 år
Datorer	3 år

Finansiella tillgångar och skulder

Aktier och andelar

Investeringar i värdepapper bedöms som en långfristig placering och värderas till anskaffningsvärde. Alla marknadsnoterade värdepapper portföljvärderas, vilket innebär att alla placeringar ses som ett gemensamt innehav. Nedskrivning sker när portföljens marknadsvärde understiger det bokförda värdet avseende noterade värdepapper. För onoterade värdepapper sker nedskrivning av enskilda innehav vid bestående värdenedgång. Unionen tillämpar

inte säkringsredovisning avseende derivatinstrument som innehas.

Obligationer

Obligationer värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kortfristiga placeringar

Räntebärande placeringar har värderats till upplupet anskaffningsvärde.

Avsättningar

Avsättningar redovisas när bolaget har en formell eller informell förpliktelse som en följd av tidigare händelser och det är sannolikt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen. Avsättningen värderas till den bästa uppskattningen av det belopp som krävs för att reglera förpliktelsen. Om effekten av tid när betalning sker är väsentligt nuvärdesberäknas förpliktelsen.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i dotterbolaget Unionen Medlemsförsäkring AB i enlighet med lagbegränsad IFRS kräver att försäkringsföretagets ledning gör bedömningar och uppskattningar samt antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader.

Uppskattningarna och antagandena är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga.

Resultatet av dessa uppskattningar och antaganden används sedan för att bedöma de redovisade värdena på tillgångar och skulder som inte annars framgår tydligt från andra källor. Verkliga utfall kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

En källa för bedömningar och osäkerheter är värdet på de åtaganden som ligger i de försäkringskontrakt som bolaget har tecknat.

En annan källa till bedömningar och osäkerhet är värderingen av finansiella tillgångar. Uppskattningar och antaganden ses över regelbundet. Ändringar av påverkat denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

I koncernen i övrigt finns inte några väsentliga poster som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt den indirekta metoden dvs den utgår från organisationens resultat. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras kassa- och banktillgodohavanden.

Koncernuppgifter

Unionen äger samtliga aktier i Unionens Egenföretagare Service AB org nr 556550-0302, Klara Norra Fastigheter AB, org nr 556237-5146 och Unionen Medlemsförsäkring AB, org nr 516401-6791. Klara Norra Fastigheter AB äger samtliga aktier i Tjänstemännens Utbildningshus AB, org nr 556458-0990 Fastighetsbolaget Västmannen AB, org nr 556943-7246 och Fastighetsaktiebolaget Slagreparen, org nr 559225-7736.

Not 2 Medlemsintäkter				
		2019		2018
	Antal	Avgift	Antal	Avgift
Yrkesverksamma medlemmar	556 304	50–225/mån	541 842	50–225/mån
Egenföretagare -Unionen	10 027	125/mån	9 680	125/mån
-Serviceavg	10 027	200/mån	9 680	250/mån
Studerande	43 496	100/utbildning	48 333	100/utbildning
Pensionär	65 679	100/år	64 609	100/år
Totala medlemsintäkter förbundet		1 374 821		1 331 217
Totala koncern		1 400 277		1 356 388

I juni 2019 sänktes serviceavgiften Egenföretagare från 250 kr till 200 kr.

Not 3 Nettoomsättning				
		Koncern		Förbund
	2019	2018	2019	2018
Hysesintäkter	1 214	1 187	1 214	1 187
Försäljning av tjänster	6 735	7 085	13 000	12 713
Annonsintäkter	1 832	2 400	2 062	2 630
	9 781	10 672	16 276	16 530

Not 4 Övriga intäkter

		Koncern		Förbund
	2019	2018	2019	2018
Skadeståndersättning	109	92	109	92
Domstolsintäkter	1 357	2 046	1 357	2 046
Övriga intäkter	1 788	1 474	1 780	1 474
	3 254	3 612	3 246	3 612

Andelar i intressebolag

Koncernens innehav av andelar i ett företag som inte är dotterföretag men där koncernen utövar ett betydande men inte bestämmande inflytandeklassificers som innehav av andelar i intressebolag. Intresseföretag föreligger då koncernen innehar mer än 20 % men mindre än 50 % av rösterna i den juridiska personen. Intressebolagen saknar syfte att bereda aktieägare vinst och därmed tas inte resultatandel och kapitalandel upp i koncernredovisningen.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdisposition.

Andelar i koncernföretag

Andelar i koncernföretag redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för eventuella nedskrivningar.

Not 5 Anställda, lönekostnader och arvoden till styrelsen

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Medelantal anställda				
Män	434	431	425	421
Kvinnor	663	624	655	617
Totalt	1 097	1 055	1 080	1 038

Könsfördelning styrelse och ledning

Män	18	16	9	7
Kvinnor	15	12	7	8
Totalt	33	28	16	15

Kanslichef, VD dotterbolag

Män	3	3	-	-
Kvinnor	1	1	1	1
Totalt	4	4	1	1

Förbundets ledningsgrupp

Män	-	-	4	4
Kvinnor	-	-	6	6
Totalt	-	-	10	10

Löner, arvoden och sociala kostnader

Förbundsordförande, styrelse	4 964	4 847	4 823	4 745
Kanslichef, VD dotterbolag	3 625	3 424	1 622	909
Förbundets ledningsgrupp	9 338	9 995	9 338	10 536
Övriga anställda	599 732	574 584	592 125	566 826
Totalt	617 659	592 850	607 908	583 016

Sociala kostnader	345 797	388 587	340 712	382 626
varav betalda pensionskostnader	132 718	197 058	130 676	194 181

I lönekostnaderna ingår skattepliktiga traktamenten och bilersättningar.

Pensionskostnader för kanslichef och styrelse uppgår till 2 230 tkr (1 876 tkr) under året. Under året har utbetalningar för avtalspensioner på 21 926 tkr (11 560 tkr) förts mot tidigare reserveringar.

Specifikation av utbetalda löner, andra ersättningar och sociala kostnader styrelse och kanslichef:

	2019	2018
Förbundsordförande		
Löner och andra ersättningar	1 499	1 456
Pensionspremier ITP avtal	533	512
Sociala kostnader	471	457
Totalt	2 503	2 425

1:e och 2:e vice ordförande

Löner och andra ersättningar	2 227	2 187
Pensionspremier	977	935
Sociala kostnader	700	688
Totalt	3 904	3 810

Kanslichef

Löner och andra ersättningar	1 622	1 991
Pensionspremier	721	429
Sociala kostnader	510	627
Totalt	2 853	3 047

forts. Not 5 Anställda, lönekostnader, och arvoden till styrelsen

Löner och arvoden till ordföranden och övriga ledamöter beslutas av kongressen, ersättning till kanslichef beslutas av presidiegruppen.

Villkor kanslichef och förbundsordförande

Kanslichefen lämnade sitt uppdrag 2019-12-09, inget avgångsvederlag har betalats ut. Tf KC tillträdde 2019-12-10.

För kanslichefen och förbundsordförande finns avtal om avgångsvederlag motsvarande 18 månadslöner.

Not 6 Driftskostnader Facklig verksamhet

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Personalkostnader	938 234	957 390	940 000	957 320
Baskostnader	157 999	170 602	205 880	216 012
Verksamhetskostnader:				
En starkare kraft	90 113	133 352	134 859	133 352
Ett bättre medlemskap	280 803	95 691	420 236	401 719
Ett bättre arbetsliv och bättre arbetsmarknad	85 172	118 396	127 464	118 396
En utvecklande organisation	142 327	213 767	213 001	199 477
	1 694 648	1 689 198	2 041 440	2 026 276

Not 7 Leasingavtal**Operationell leasing - leasegivare**

Framtida minimileasingavgifter som kommer att erhållas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Förfaller till betalning inom 1 år	116 145	110 265	-	-
Förfaller till betalning inom 2-5 år	293 651	281 565	-	-
Förfaller till betalning senare än 5 år	53 664	9 667	-	-
Under perioden intäktsförda leasingavgifter	117 186	112 674	-	-

Erhållna leasingavgifter avser hyreskontrakt i koncernens fastighetsbolag. Inga leasingavtal redovisas som finansiella leasingavtal.

Operationell leasing - leasetagare

Framtida minimileasingavgifter som kommer att erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal.

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Förfaller till betalning inom 1 år	36 686	35 427	96 441	90 384
Förfaller till betalning inom 2-5 år	55 469	65 831	265 928	273 705
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-	128 281	245 719
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	38 064	35 693	89 532	84 837

Erlagda leasingavgifter avser till huvuddelen hyra av lokaler och skrivare. I förbundet inkluderar uppgifterna även operationell leasing av personbilar som i koncernen redovisas som finansiell leasing. Inga väsentliga leasingavtal har ingåtts under året.

Finansiella leasingavtal - leasetagare

	Koncern	
	2019	2018
Tillgångar från finansiella leasingavtal ingår i balansräkningen enligt nedan:		
Förfaller till betalning inom 1 år	8 194	5 813
Förfaller till betalning inom 2-5 år	5 209	11 299
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-

Inga väsentliga leasingavtal har ingåtts under året.

Not 8 Arvode till revisorer

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Ernst & Young AB				
Revisionsuppdrag	1 601	1 791	1 117	1 338
Övriga tjänster	854	668	541	265

Not 9 Inventarier, verktyg och installationer

Akkumulerade anskaffningsvärden	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	391 982	231 270	110 874	102 127
Nyanskaffningar	16 723	17 823	12 900	9 592
Avyttringar och utrangeringar	-6 469	-6 817	-	-845
Omklassificeringar	7 361	149 706	-	-
	409 597	391 982	123 774	110 874

Akkumulerade avskrivningar enligt plan	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	-89 498	-56 034	-59 923	-41 053
Avyttringar och utrangeringar	3 261	3 579	-	184
Justering finansiell leasing	-	-27	-	-
Årets avskrivning	-36 002	-37 016	-17 145	-19 054
	-122 239	-89 498	-77 068	-59 923

Planenligt restvärde vid årets slut **287 358** **302 484** **46 706** **50 951**

Inventarier som innehas under finansiella leasingavtal ingår med följande belopp

Anskaffningsvärde	20 509	23 137
Akkumulerade avskrivningar	-7 106	-6 025

I enlighet med K3 redovisas i koncernen finansiella leasingavtal som anläggningstillgång. De avtal som klassificeras som finansiell leasing utgörs av leasing av personbilar.

I förbundet redovisas samtliga leasingavtal som operationell leasing. Leasingavgifterna kostnadsförs i förbundet över löptiden med utgångspunkt från utnyttjandet.

Under övriga kort- respektive långfristiga skulder i koncernen har beaktats framtida betalningar avseende finansiell leasing.

Not 10 Premieintäkter

	Koncern	
	2019	2018
Direkt försäkring, Sverige	364 176	359 110
Premieinkomsten avser försäkringsavtal tecknade i Sverige		
Varav ingår i medlemsavgifter	-306 500	-306 028
Premie för avgiven återförsäkring		
Premie för hela avtalsperioden	-	-7 663
Totala premieintäkter	57 676	45 419

Livförsäkring för arbetslösa medlemmar tecknas från och med 1 januari av Unionen direkt med Bliwa livförsäkring

Not 11 Byggnader och mark

	Koncern	
	2019	2018
Ingående anskaffningsvärde	603 527	481 523
Årets aktiveringar	4 478	1 464
Investeringar	9 265	-
Omklassificeringar*	19 455	120 540
Utgående ackumulerade anskaffningsvärde	636 725	603 527

Ingående avskrivningar	-86 907	-76 827
Årets avskrivningar	-11 101	-10 080
Utgående ackumulerade avskrivningar	-98 008	-86 907

Ingående uppskrivningar	168 556	173 962
Årets avskrivningar på uppskrivet belopp	-5 258	-5 406
Utgående ackumulerade uppskrivningar	163 298	168 556

Planenligt restvärde vid årets slut **702 015** **685 176**

Pågående nyanläggningar	2019	2018
Vid årets början	8 786	213 860
Under året nedlagda kostnader	26 894	56 921
Under året genomförda omklassificeringar*	-25 350	-261 995
Redovisat värde vid årets slut	10 330	8 786

Taxeringsvärden	2019	2018
Taxeringsvärde byggnader	1 015 400	1 048 000
Taxeringsvärde mark	843 158	649 462

Marknadsvärden	2019	2018
Marknadsvärde förvaltningsfastigheter	4 384 000	3 953 000

Fastigheterna värderades vid årsskiftet 2018/2019 och 2019/2020 av extern oberoende värderingsman.

* I omklassificeringar ingår vilande moms som redovisas i övriga fordringar.

Not 12 Driftskostnader Fastighetsförvaltning

	Koncern	
	2019	2018
Drifts- och förvaltningskostnader	9 311	8 269
Underhållskostnader	7 433	5 335
Fastighetskostnader	19 223	15 592
Övriga externa kostnader	10 082	18 060
Personalkostnader	3 483	3 462
Avskrivning av materiella anläggningstillgångar	30 873	30 203
	80 405	80 921

Not 13 Driftskostnader Försäkringsrörelsen

	Koncern	
	2019	2018
Totala driftskostnader i resultaträkningen fördelas enligt följande:		
Kapitalförvaltningskostnader	90	87
Administrationskostnader försäkring	9559	10 423
	9 649	10 510

Koncernens försäkringsbolag saknar försäljningskostnader som har ett direkt samband med tecknande av försäkringsavtal, då Unionens medlemmar som är anslutna till en a-kassa kollektivt är anslutna till försäkringsbolaget

	2018	2018
Personal	2 963	2 228
Kostnader för system, drift och förvaltning	3 218	5 157
Lokalkostnad	11	7
Övriga kostnader	3 457	3 118
	9 649	10 510

Personalkostnader avseende skaderegleringen redovisas under posten Försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Not 14 Resultat värdepapper

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Utdelningar	660 786	624 620	660 778	624 612
Realisationsvinster	1 368 436	1 756 070	1 368 436	1 756 070
Realisationsförluster	-305 801	-235 418	-293 715	-232 846
Värdereglering onoterat innehav	115	18 672	115	18 672
Övriga finansiella anläggningstillgångar	-3 433	-697	-3 434	-697
Resultat värdepapper	1 720 103	2 163 247	1 732 180	2 165 811

Med värdereglering avses förändring i resultatandel från kommanditbolag.

Not 15 Skatt på årets resultat

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Redovisat resultat före skatt	1 314 494	1 727 825	1 162 363	1 284 428
Skatt på redovisat resultat enligt gällande skattesats (21,4%) (22% 2018)	-281 302	-380 122	-248 746	-282 574
Justeringar				
Återläggning av underskott i den skattebefriade fackliga verksamheten	252 809	288 363	618 570	644 754
Återläggning av koncerninternt resultat som är skattepliktig	354 293	351 664	-	-
Redovisat resultat före skatt i skattepliktig verksamhet	1 921 596	2 367 852	1 780 933	1 929 182
Skatt enligt aktuell skattesats (21,4%) (22% 2018)	-411 221	-520 927	-381 120	-424 420
Skatteeffekt av:				
Avdragsgilla kostnader kapitalförvaltning	3 923	4 147	3 923	4 147
Schablonränta på periodiseringsfond/investeringsfond	-3 637	-2 718	-3 637	-2 718
Skatt hänförlig till korrigeringar tidigare år	-3 145	4 720	-1 096	4 720
Ej skattepliktiga realisationsresultat	8 292	15 479	8 292	15 479
Justering ej skattepliktiga ränteintäkter	6 226	-5 371	6 226	-5 371
Uppskjuten skatt räntebärande/återföring periodiseringsfond	-9 189	30 262	-9 189	30 262
Övriga poster	-460	1 213	534	630
Ändrad skattesats på överavskrivningar	-365	-	-	-
Skatt på årets resultat	-409 576	-473 195	-376 067	-377 271
Genomsnittlig effektiv skattesats	21,2%	20,0%	21,3%	19,6%

Not 16 Andelar i intresseföretag

Direkt ägda	Bokfört värde	Antal andelar
Collectum AB	20	200
Fururion AB	9 396	403
	9 416	603

Intressebolagen saknar syfte att bereda aktieägare vinst och därmed tas inte resultatandel och kapitalandel upp i koncernredovisningen.

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Ingående anskaffningsvärden	17 277	11 525	17 277	11 525
Årets tillskott	5 752	5 752	5 752	5 752
Ingående nedskrivningar	-7 834	-926	-7 834	-926
Årets nedskrivningar	-5 779	-6 908	-5 779	-6 908
Utgående redovisat värde	9 416	9 443	9 416	9 443

Aktieinnehavet om 403 aktier i Fururion AB (tidigare under namnet TCO Tankesmedja) erhöles som en gåva 2015. Det bokförda värdet på 9 423 tkr avser inbetalt aktieägartillskott under 2016–2019 samt nedskrivning.

Not 17 Andelar och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Akkumulerade anskaffningsvärden:				
Vid årets början	10 349 378	9 756 817	10 219 120	9 534 880
Inköp av andelar	6 263 632	5 233 234	6 099 819	5 167 232
Försäljning av andelar	-2 471 955	-1 564 543	-2 461 968	-1 562 864
Värderegleringar	-99 013	-116 607	-92 708	-108 937
Omklassificeringar	-2 046 391	-2 959 523	-1 957 264	-2 811 191
Redovisat värde vid årets slut	11 995 651	10 349 378	11 806 999	10 219 120

Specifikation av andelar och andra långfristiga värdepappersinnehav

	Koncern 2019		Förbund 2019	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsnoterade svenska aktier	6 142 755	10 980 010	6 142 755	10 980 010
Börsnoterade utländska aktier	2 979 449	3 950 246	2 979 448	3 950 247
Fondandelar	123 636	720 455	123 636	720 455
Aktier ej börsnoterade	69 816	69 816	69 816	69 816
Ideella placeringar	460	460	460	460
Obligationer	2 679 535	2 679 848	2 490 884	2 492 089
	11 995 651	18 400 835	11 806 999	18 213 077

	Koncern 2018		Förbund 2018	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Börsnoterade svenska aktier	4 773 346	9 543 624	4 773 346	9 543 624
Börsnoterade utländska aktier	2 785 532	3 007 367	2 785 532	3 007 367
Fondandelar	132 123	623 595	132 123	623 595
Aktier ej börsnoterade	96 964	96 964	96 964	96 964
Ideella placeringar	2 460	2 460	2 460	2 460
Obligationer	2 558 953	2 559 197	2 428 695	2 428 874
	10 340 378	15 833 207	10 219 120	15 702 884

Med värdereglering avses värdeförändring avseende onoterade innehav samt upplupet anskaffningsvärde obligationer.

Not 18 Andra långfristiga fordringar				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Vid årets början	34	39	34	39
Reglerade fordringar	-	-5	-	-5
	34	34	34	34

Not 19 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Upplupna ränteintäkter	37 555	69 147	35 473	65 406
Upplupna bidrag	8 177	8 592	8 177	8 592
Förutbetalad lokalhyra	5 479	5 557	5 479	5 557
Övriga poster	20 738	11 329	19 408	10 187
	71 949	94 625	68 537	89 742

Not 20 Kortfristiga placeringar				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Statsskuldväxlar, certifikat	236 167	337 850	100 065	200 363
Obligationer	2 046 390	2 959 523	1 957 264	2 811 160
	2 282 557	3 297 373	2 057 329	3 011 523

	Koncern 2019		Förbund 2019	
	Bokfört värde	Marknadsvärde	Bokfört värde	Marknadsvärde
Statsskuldväxlar, Certifikat	236 167	236 153	100 065	100 065
Obligationer	2 046 391	2 045 138	1 957 264	1 956 058
	2 282 558	2 281 291	2 057 329	2 056 123

Not 21 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Ingående avsättning	42 344	53 826	42 344	53 826
lansspråktagandet under året	-33 565	-30 115	-33 565	-30 115
Omklassificering	-	-6 835	-	-6 835
Avsatt under året	30 715	25 468	30 715	25 468
Utgående avsättning	39 494	42 344	39 494	42 344

Posterna avser avsättningar till pensioner samt avgångsvederlag och liknande förmåner.

Not 22 Övriga avsättningar				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Ingående avsättning	253 012	277 458	39 359	74 359
lansspråktagandet under året	-238 114	-220 942	-39 359	-35 000
Avsatt under året	210 677	196 496	8 555	-
Utgående avsättning	225 575	253 012	8 555	39 359

Posterna avser skadestånd SAS och avsättning felaktig beräkning föräldrarlön, samt avsättningar för oreglerade skador avseende försäkringsrörelsen.

Tidigare avsättning för Studiestiftelsen är reglerat då Stiftelsen har upphört per 2019-12-31.

Not 23 Uppskjuten skatt				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Uppskjuten skatteskuld på skillnaden mellan det bokförda värdet på fastigheterna och det skattemässiga värdet	13 843	19 782	-	-
Uppskjuten skatteskuld avseende obeskattade reserver	882 660	868 785	-	-
	896 503	888 567	-	-
Uppskjuten skattefordran på skillnaden mellan det bokförda värdet på räntebärande papper och det skattemässiga värdet	23 905	30 262	-	-
	23 905	30 262	-	-

Not 24 Långfristiga skulder				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Förfaller mellan 1 och 5 år efter balansdagen	5 209	11 299	-	-
Förfaller senare än 5 år efter balansdagen	1 120	978	-	-
	6 329	12 277	-	-

Not 25 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter				
	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Förutbetalda hyror	16 830	25 851	-	-
Semesterlöneskuld	199 696	188 932	196 037	185 621
Övriga upplupna personalkostnader	116 114	88 445	115 219	87 590
Övriga poster	22 346	16 823	18 402	12 173
	354 986	320 051	329 658	285 384

Not 26 Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
	Förbund	
	2019	2018
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag inom koncernen	33,27%	34,05%
Andel av årets totala försäljning som skett från andra företag inom koncernen	0,47%	0,43%

Not 27 Förändring av periodiseringsfond		
	Förbund	
	2019	2018
Periodiseringsfond, årets avsättning	-560 000	-615 500
Periodiseringsfond, årets återföring	441 000	294 500
	-119 000	-321 000

Not 28 Andelar i koncernföretag		
	Förbund	
	2019	2018
Vid årets början	47 058	47 058
Årets förändring	-	-
	47 058	47 058

Specifikation av innehav av aktier och andelar i koncernföretag

Dotterföretag/Org nr	Andel i %	Bokfört värde 2019	Resultat	Eget kapital	Antal andelar
Klara Norra Fastigheter AB, Org nr 556237-5146	100	358	-24 877	560 515	30 000
Unionen Egenföretagare Service AB, Org nr 556550-0302	100	100	0	23 869	100
Unionen Medlemsförsäkring AB, Org nr 516401-6791	100	46 600	-1 273	47 202	46 600
		47 058	0		

Samtliga bolag har säte i Stockholm.

Not 29 Långfristiga fordringar koncernbolag

	Förbund	
	2019	2018
Vid årets början	280 130	402 780
Nyupptagna lån	43 670	10 000
Reglerade fordringar	-102 000	-132 650
	221 800	280 130

Not 30 Obeskattade reserver

	Förbund	
	2019	2018
Periodiseringsfonder		
* Avsatt vid taxering 2014	-	441 000
* Avsatt vid taxering 2015	484 000	484 000
* Avsatt vid taxering 2016	448 400	448 400
* Avsatt vid taxering 2017	265 000	265 000
* Avsatt vid taxering 2018	580 000	580 000
* Avsatt vid taxering 2019	615 500	615 500
* Avsatt vid taxering 2020	560 000	-
	2 952 900	2 833 900

Av obeskattade reserver utgör 631 921 tkr (606 455 tkr) uppskjuten skatt.

Not 31 Ställda säkerheter

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Ställda säkerheter				
Ställda panter till förmån för försäkringstagare	441 525	458 270	Inga	Inga

Not 32 Eventualförpliktelser

	Koncern		Förbund	
	2019	2018	2019	2018
Eventualförpliktelser				
Kvarstående åtaganden onoterade värdepapper	6 733	9 506	6 733	9 506
	6 733	9 506	6 733	9 506

Kvarstående åtagande i onoterade värdepapper avser Unionens åtaganden att under olika givna perioder investera i företag som Unionen är delägare i, dvs beloppen är kända, men inte när i tid utflöden kommer att ske.

Not 33 Disposition av årets resultat

Förbundsstyrelsen föreslår följande resultatdisposition:	
Årets resultat	786 295 251
Balanserat resultat	-331 319 410
Totalt	454 975 841
Disponeras enligt följande:	
Avsättning till konfliktfond	376 489 684
Balanseras i ny räkning	78 486 157
Totalt	454 975 841

Not 34 Väsentliga händelser efter balansdagen

I vilken utsträckning den pågående pandemin Covid-19 kommer påverka svensk ekonomi och svensk arbetsmarknad är i dagsläget osäkert. Den svenska regeringen har vidtagit åtgärder för att hantera den uppkomna situationen, bland annat genom stödet till företaget för korttidspermitteringar. Bolaget Unionen Medlemsförsäkring AB påverkas om arbetslösheten i de branscher Unionen verkar i ökar genom att kostnaderna för skadeutbetalningar ökar. Unionen följer utvecklingen noga utifrån den uppkomna situationen.

Marknadsvärdet avseende Unionens tillgångar har per 31 mars 2020 sjunkit med drygt 5 miljarder sedan årsskiftet kopplat till Corona-krisen. Det riskhanteringsystem som kongressen beslutade om har aktiverats och händelseutvecklingen bevakas noga framöver, särskilt med tanke på konsekvenserna för förbundets inkomstförsäkring. Åtgärder har vidtagits för att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet genom omprioritering av verksamhet under innevarande år och ett fortsatt fokus på effektivitetshöjande åtgärder på lång sikt.

Fastighetsaktiebolaget Slagrepären 559225-7736) övergick per 2020-04-17 till ny ägare enligt köpekontrakt daterat 2020-03-13.

Not 35 Specifikation av kapitalplaceringar i Unionen Koncern per 2019-12-31**OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR**

Svenska räntebärande värdepapper

Värdepapper	Antal/ Nominellt Belopp	Upplupet anskaffningsvärde tkr
Statskuldväxel 20200219	236 000 000	236 177
Hemsö Fast AB obl 127 16/200316	19 000 000	19 031
NB Hypotek 5521 05/200617	162 000 000	164 488
Rikshem AB obl 17/200825	100 000 000	100 037
Rikshem AB obl 122 15/201118	38 000 000	38 422
SCBC 141 14/200617	169 000 000	170 605
SEB Bolån 573 14/200617	278 500 000	280 446
Statsobl 1047 201201	571 000 000	599 642
Statshypotek 1583 10/200617	184 000 000	187 628
Swedbank obl 180 08/200512	172 000 000	175 598
Swedbank obl 189 14/201216	110 000 000	110 889
Vasakronan obl 490 15/201110	57 000 000	57 584
Volvo obl 18/200427	90 000 000	89 991
Volvo obl 18/200917	20 000 000	20 008
Willhem obl 103 15/200127	32 000 000	32 022
Summa Räntebärande värdepapper		2 282 567

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Svenska aktier

Värdepapper	Antal/Nominellt Belopp	Anskaffningsvärde tkr	Marknadsvärde tkr
RÅVAROR			
GRUV OCH METALLER			
Gränges AB	1 850 000	154 657	183 058
SSAB B	10 000 000	300 396	305 200
SKOG			
Stora Enso Oyj	3 782 750	187 400	514 076
INDUSTRI			
BYGG OCH ANLÄGGNINGRELATERAT			
Bonava AB B	2 000 000	188 082	199 000
Adapteo Oyjij sek	449 000	27 086	51 626
NCC AB B	2 062 593	314 194	315 989

FORDON OCH MASKINER

Saab AB B	1 670 970	291 698	524 350
Trelleborg AB B	797 000	99 227	134 334
Volvo AB A	1 186 400	63 992	187 688
Volvo AB B	5 770 142	484 125	905 335

ÖVRIG INDUSTRI

I-Tech AB	450 000	9 525	29 970
Gunnebo AB	2 000 000	48 223	53 200
Consilium AB B	24 842	1 095	2 720

KONSUMENTVAROR

KONSUMENTVAROR			
Hennes & Mauritz AB B	2 150 000	189 612	409 532

SÄLLANKÖPSVAROR

Autoliv Inc SDB	286 861	169 988	226 907
Balco group AB	561 386	33 541	52 658
Byggmax Group AB	2 400 000	101 064	63 456
Electrolux AB B	2 480 000	248 225	570 152
Ferronordic AB	575 000	75 314	93 725
New Wave Group AB	2 653 000	129 852	158 649

HÄLSOVÅRD**LÄKEMEDEL**

Astra Zeneca PLC	225 000	71 487	211 545
------------------	---------	--------	---------

BIOTEKNIK

Alligator Bioscience AB	1 140 886	43 706	12 048
Bioarctic AB B	2 562 723	121 216	243 202
Calliditas Therapeutics AB	1 078 798	64 161	81 665
Cantargia AB	170 000	3 175	3 426
Guard Therateuptics International AB	5 000 000	5 342	5 250
Infant Bacterial Therapeutics AB	447 196	56 579	63 949
IRLAB Therateuptics AB	370 000	9 990	13 542
Medivir AB B	474 342	26 706	5 882
Vicore Pharma Holding AB	1 663 990	25 826	24 461
Xspray Pharma AB	666 000	46 454	55 411

FINANS**BANK & FÖRSÄKRING**

Nordea Bank ABP	9 311 160	633 426	704 296
SEB AB A	8 162 037	115 072	718 912
Swedbank AB A	6 142 250	247 382	856 537
Svenska Handelsbanken AB B	630 000	6 250	65 142

INVESTMENT- OCH FÖRVALTNINGSBOLAG

Investor AB A	360 000	12 418	182 340
Investor AB B	1 560 012	59 442	797 478
Kinnevik AB B	426 426	6 788	97 652

IT**IT OCH INTERNETKONSULTER**

Prevas AB	300 000	4 432	10 650
Proact IT Group AB	370 000	47 768	68 080

PROGRAMVARA

Netent AB B	5 000 000	167 816	129 250
-------------	-----------	---------	---------

TELEKOMMUNIKATION**TELE OCH DATAKOMMUNIKATION**

Ericsson AB B	11 700 000	424 168	954 252
Nokia Oyj SEK	4 720 000	223 347	162 840

TELEOPERATÖRER

Millicom International Cellullar SDB	278 732	122 085	125 039
--------------------------------------	---------	---------	---------

MEDIA & UNDERHÅLLNING

Kindred Group PLC SDR	7 070 000	480 426	405 535
-----------------------	-----------	---------	---------

Summa Svenska aktier

6 142 755   **10 980 010**

Utländska aktier

Värdepapper	Antal/Nominellt Belopp	Anskaffningsvärde tkr	Marknadsvärde tkr
--------------------	------------------------	-----------------------	-------------------

RÅVAROR**SKOG**

Metsä Board Corp B	2 582 763	48 483	162 591
--------------------	-----------	--------	---------

KRAFT

Enel Ente Nazionale per L'energia	4 086 600	147 253	303 478
-----------------------------------	-----------	---------	---------

INDUSTRI**BYGG OCH ANLÄGGNINGSRELATERAT**

Caverion Oyj	2 364 424	97 381	178 516
Compagnie de Saint Gobain	400 000	147 515	153 312
Cramo Oyj	1 700 000	115 888	236 352
Heidelberg Cement AG	265 000	159 884	180 765
Heijmans NV	800 000	59 470	63 005

FORDON OCH MASKINER

Renault	506 000	299 034	224 119
Daimler AG	580 600	307 849	300 997

KONSUMENTVAROR**SÄLLANKÖPSVAROR**

Ceconomy AG	3 300 000	207 549	187 332
-------------	-----------	---------	---------

FINANS**BANK & FÖRSÄKRING**

Banque Nationale de Paris	708 500	270 818	393 046
Caixa Bank SA	4 160 344	94 521	122 236
Credit Agricole SA	4 164 800	238 990	565 258
UniCredit SPA	2 628 300	313 920	359 342

TELEKOMMUNIKATION**IT OCH INTERNETKONSULTER**

Atos SE	296 600	222 210	231 472
---------	---------	---------	---------

TELEFONOPERATÖRER

Telefonica SA	3 500 000	248 683	228 860
---------------	-----------	---------	---------

ÖVRIGT**VALUTATERMIN**

EUR/SEK termin 201116			59 565
-----------------------	--	--	--------

Summa Utländska aktier

2 979 448   **3 950 246**

Fondandelar

Värdepapper	Antal/Nominellt Belopp	Anskaffningsvärde tkr	Marknadsvärde tkr
--------------------	------------------------	-----------------------	-------------------

SEB Asienfond Ex Japan	6 989 158	87 521	157 643
SEB Asienfond Ex Japan Lux Ack	694 876	25 248	71 711
Russian Prosperity Fund	150 000	10 857	491 101
Övriga fondandelar		10	
Summa Fondandelar		123 636	720 455

Räntebärande värdepapper	Antal/ Nominellt Belopp	Upplupet anskaffningsvärde tkr	Marknads- värde tkr
Hemsö Fast AB obl 19/220124	250 000 000	250 000	250 965
Hemsö Fast AB obl 19/230324	150 000 000	150 000	148 349
Jernhusen 2022-02-04	150 000 000	150 000	150 311
NB Hypotek 5531 15/220408	83 000 000	84 321	84 409
NB Hypotek 5532 15/210519	82 000 000	83 385	83 189
NB Hypotek 5533 17/230920	48 000 000	50 167	49 523
Rikshem AB obl 19/220527	250 000 000	250 000	249 673
SCBC 142 15/210317	115 000 000	116 212	116 153
SCBC 143 16/220615	7 000 000	7 151	7 168
SCBC 144 17/230621	148 000 000	153 048	151 246
SEB Bolån 574 15/211215	172 000 000	175 089	176 214
Stockholm Exergi Holding obl nr 105 15/220518	40 000 000	40 845	41 101
Statshypotek 1584 13/210317	166 000 000	169 121	168 663
Statshypotek 1587 17/230601	216 000 000	227 567	224 249
Swedbank obl 190 14/210915	30 000 000	30 365	30 397
Swedbank obl 191 15/220615	235 000 000	238 859	239 225
Tele2 17/230224	100 000 000	103 400	103 483
Telenor ASA 19/240319	100 000 000	100 843	101 240
Vasakronan obl 19/220224	100 000 000	100 000	100 503
Vasakronan lån 412 11/211115	60 000 000	63 794	64 035
Willhem obl 108 16/210609	138 000 000	139 499	139 753
Summa Räntebärande värdepapper		2 683 666	2 679 848

Övriga värdepapper	Antal/Nominellt Belopp	Bokfört värde tkr
Verdane Capital VI KB	185 165	4 473
Verdane Capital VII KB	287 716	4 989
Verdane Capital VIII KB	313 116	30 218
Verdane Capital IX AB	10 620	26 225
Beactica AB	13 530	3 911
Energobytt OJSC	738 577	0
North Western Energy Man CO pref	6 600 000	0
Summa Övriga värdepapper		69 816

Ideella placeringar	Antal/Nominellt Belopp	Bokfört värde tkr
Värdepapper		
Kreditgarantiförening Övre Norrland ek för	600	400
Riva del Sole	3 200	0
TCO Bergendal kurs/ konferens ek för	81	0
Övriga onoterade aktier		60
Summa Ideella placeringar		460

Några vanliga organisationsförkortningar

ETF	Europeiska transportarbetarfederationen
IndustriALL	European Trade Union - Europeisk facklig federation inom industrisektorn
IndustriALLGlobal Union	Internationell facklig federation inom industrisektorn
NTF	Nordiska transportarbetarfederationen
PTK	Förhandlings- och samverkansrådet PTK
UNI	Union Network International
UNI-P&M	Professionals and Managers (Högre tjänstemän)
UNI-ICTS	Information, communication, technology and services industry
EWC	European Works Council
TCO	Tjänstemännens centralorganisation

Med framgång, trygghet och glädje i arbetslivet

Unionen fortsätter att visa en tydlig ökning av medlemsantalet, ökat fackligt engagemang på arbetsplatserna och ständig utveckling i verksamheten. Förbundsstyrelsen vill rikta ett varmt tack till alla förtroendevalda och anställda för engagerade insatser under året i syfte att erbjuda Sveriges bästa fackliga medlemskap som bidrar till framgång, trygghet och glädje i arbetslivet.

Stockholm 2020

Digital signering

Årsrapport 2019 slutgiltig version för signering.pdf

Signers:

Name	Method	Date
MARINA ÅMAN	BANKID	2020-05-04 15:58 GMT+2
MARTIN LINDER	BANKID	2020-05-04 16:19 GMT+2
KENNETH LUND	BANKID	2020-05-04 16:30 GMT+2
Bo Peter Hellberg	BANKID	2020-05-04 16:33 GMT+2
PETTER VAN DER ZWAN	BANKID	2020-05-04 16:37 GMT+2
MARIA NASSIKAS	BANKID	2020-05-04 16:53 GMT+2
KRISTINA FANBERG	BANKID	2020-05-04 17:15 GMT+2
ULRIKA JOHANSSON	BANKID	2020-05-04 18:12 GMT+2
CHRISTINA BALDER	BANKID	2020-05-04 19:11 GMT+2
MARTIN JOHANSSON	BANKID	2020-05-04 19:19 GMT+2
Stefan Carlsson	BANKID	2020-05-05 10:09 GMT+2
MIKAEL HANSSON	BANKID	2020-05-05 10:28 GMT+2
HANS LINDAU	BANKID	2020-05-05 11:45 GMT+2
THERES SYSIMETSÄ	BANKID	2020-05-05 17:26 GMT+2
AUGUST TAPOJÄRVI	BANKID	2020-05-06 05:45 GMT+2
KERSTIN LINDBERG	BANKID	2020-05-07 12:28 GMT+2
Tomas Lönnström	BANKID	2020-05-07 11:11 GMT+2
Karin Larsson	BANKID	2020-05-07 11:23 GMT+2
Hans Erik Hansson	BANKID	2020-05-07 11:34 GMT+2

Martin Linder Peter Hellberg Marina Åman Martin Johansson Stefan Carlsson

Mikael Hansson Hans Lindau Ulrika Johansson Theres Sysimetsä Maria Nassikas

Kenneth Lund August Tapojärvi Christina Balder Petter van der Zwan Kristina Fanberg

Vår revisionsberättelse har avgivits
Stockholm 2020

Thomas Lönnström
Auktoriserad revisor

Karin Larsson
Förtroendevald revisor

Hans Hansson
Förtroendevald revisor

Kerstin Lindberg
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till Förbundsrådet för Unionen, org.nr 802001-5759

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för räkenskapsåret 2019. Förbundets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 16–45 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen och koncernredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderförbundets och koncernens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att kongressen fastställer resultaträkningen och balansräkningen för förbundet och koncernen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten Den auktoriserade revisorns ansvar samt De förtroendevalda revisorernas ansvar.

Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av verksamhetsberättelsen (men innefattar inte årsredovisningen, koncernredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig

med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att de ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera förbundet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om förbundets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förbundets inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar jag tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Jag ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Jag är ansvarig för mina uttalanden.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen och koncernredovisningen ger en rättvisande bild av förbundets och koncernens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Unionen för räkenskapsåret 2019.

Vi tillstyrker att Förbundsrådet beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till förbundet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot förbundet.

Förbundsstyrelse

Maria Nassikas
SVT

Henrik Vahldek
Atea logistics AB, 3:e suppleant

Petter van der Zwan
personarepresentant

Kristina Fanberg
personarepresentant

Marina Åman
2:e vice ordförande

Peter Skånberg
personarepresentant, suppleant

Martin Linder
Förbundsordförande

Annika Salomonsson
Ericsson AB, 1:e suppleant

August Tapojärvi

Peter Hellberg
1:e vice ordförande

Johanna Padoan Vintersved
Etteplan Sweden AB, 2:e suppl.

Hans Lindau
Ellos AB

Stefan Carlsson
Telia Sonera Sverige AB

Kenneth Lund
Borealis AB

Therese Sysimetsä
Backa.org

Martin Johansson
SAS Ground Handling Sweden AB

Christina Balder
Utbildarna i Västra Götaland AB

Elisabeth Berglund
personarepresentant, suppleant

Saknas i bild gör
Mikael Hansson, AstraZeneca AB

Representation

Nationella organisationer

Alecta, styrelse

Martin Linder, vice ordförande
Hanna Bisell, ledamot
Magnus von Koch, ledamot
Cecilia Fahlberg Pihlgren, ledamot

PP Pension, styrelse

Leif Nicklagård, ledamot
Martin Wästfelt, ledamot

PRI pensionsgaranti, styrelse

Hans Norin, ledamot
Martin Wästfelt, ledamot

PRI Ideell förening, styrelse

Hans Norin, ledamot
Martin Wästfelt, ledamot

PTK, styrelse

Martin Linder, ordförande
Marina Åman, ledamot
Peter Hellberg,
1:e suppleant för Martin Linder
Leif Nicklagård,
2:e suppleant för Martin Linder
Nicola Lewis,
1:e suppleant för Marina Åman
Malin Wulkan,
2:e suppleant för Marina Åman

TCO, styrelse

Peter Hellberg, vice ordförande
Martin Linder, ledamot
Magnus Kjellsson,
suppleant för Peter Hellberg
Marina Åman,
1:e suppleant för Martin Linder
Leif Nicklagård,
2:e suppleant för Martin Linder

Industrirådet, styrelse

Peter Hellberg, ledamot

Handelsrådet, styrelse

Martin Linder, ledamot

Utöver ovanstående organisationer, där Unionen är representerad, har Unionen också utsedda representanter via PTK och TCO. Dessa representationer beskrivs i deras respektive årsredovisningar.

Internationella organisationer

UNI, exekutivkommitté
Peter Hellberg, ledamot
Marina Åman, 1:e suppleant

UNI Europa, exekutivkommitté
Peter Hellberg, ledamot
Marina Åman, 1:e suppleant
Gun Karlsson, 2:e suppleant

Management Committee

Peter Hellberg, ledamot

UNI Europa Professionals & Managers (P&M)

Marina Åman, ledamot

UNI Europa Women's Committee

Gun Karlsson, ledamot
Marina Åman, suppleant

UNI Global Women's Committee

Victoria Kirchoff, suppleant

UNI ICTS, styrelse

Peter Hellberg, vice ordförande

UNI Europa ICTS, styrkommitté

Peter Hellberg, ordförande

UNI Norden ICTS, styrkommitté

Peter Hellberg, ordförande

UNI Europa Handels, styrkommitté

Peter Hellberg, ledamot

Nordiska Handels, arbetsutskott

Peter Hellberg, ledamot

IndustriALL Global, styrelse

Martin Linder, observatör
(med närvaro- och yttranderätt genom ordförandeskapet i Tjänstemannakommittén)

IndustriALL Global, tjänstemannakommittén

Martin Linder, ordförande

IndustriALL Europe, styrelse

Martin Linder, ledamot
Marina Åman, ledamot
Carin Hallerström, suppleant
Ulrika Johansson, suppleant

IndustriALL Europe, tjänstemannakommittén

Marina Åman, ordförande

Industrianställda i Norden, styrelse

Martin Linder, ledamot
Ulrika Johansson, suppleant

NTF, styrelse

Martin Johansson, ledamot

Löner och arvoden 2019

Ordinarie ledamot förbundsstyrelsen

Arvode – 73 260 kr/år
(inkluderar övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)

Suppleant förbundsstyrelsen

Arvode – 73 260 kr/år
(inkluderar övriga arvoden inom Unionen samt förmåner)

Förbundsordförande Martin Linder

Lön – 113 000 kr/månad
(inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner utanför kollektivavtal)

1:e vice ordförande Peter Hellberg

Lön – 96 050 kr/månad
(inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner utanför kollektivavtal)

2:e vice ordförande Marina Åman

Lön – 90 400 kr/månad
(inkluderar förtroendearbetstid och övriga arvoden inom Unionen samt förmåner utanför kollektivavtal)

Revisor ordinarie

Arvode – 48 300 kr/år

Revisor suppleant

Arvode – 48 300 kr/år

Valberedning ordförande

Arvode – 48 300 kr/år

Valberedning ledamot

Arvode – 38 640 kr/år

Valberedning suppleant

Arvode – 38 640 kr/år

T f Kanslichef Per-Erik Djärf

Lön – 105 247 kr/mån
perioden (t f KC 9-31/12)

Kanslichef Therese Swanström

Lön – 123 500 kr/mån (KC 1/1-9/12)

I en del externa styrelser som Unionen har representanter i utbetalas också arvoden. Presidietts och kanslichefens styrelsearvoden för externa uppdrag 2019:

Ordförande Martin Linder

Alecta Finansutskott: 32 750 kr
Alecta styrelse, vice ordförande
180 350 kr

1:e vice ordförande Peter Hellberg

Inga sådana uppdrag

2:e vice ordförande Marina Åman

AFA försäkring – 53 586 kr

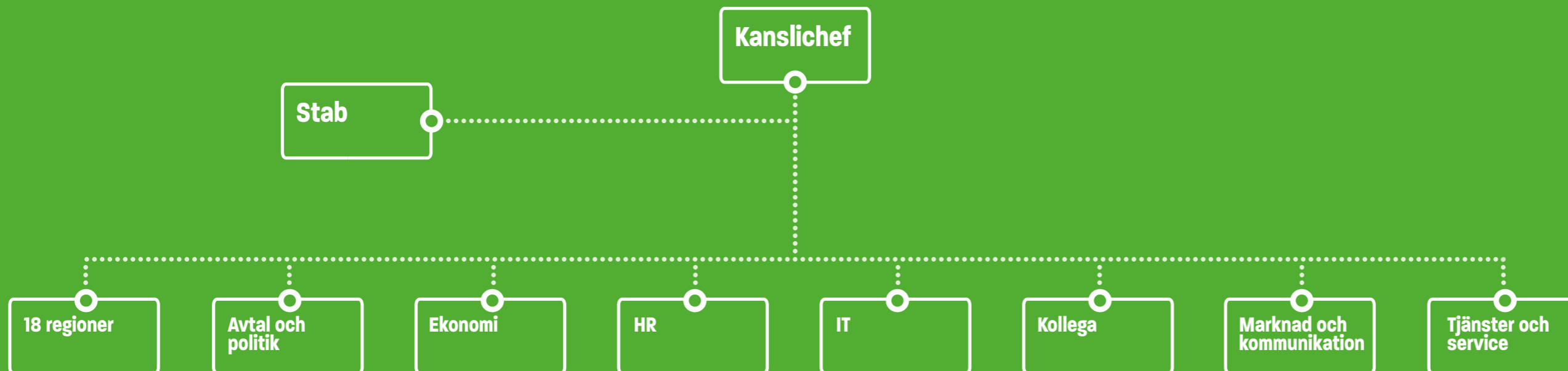
Kanslichef

Inga sådana uppdrag

Ledningsgrupp

Anställdaorganisationen

UNIONEN

SVERIGES STÖRSTA FACKFÖRBUND

Hos oss är alla tjänstemän i det privata arbetslivet välkomna, oavsett utbildning och befattning.

Bland våra medlemmar hittar du många chefer och dessutom både egenföretagare och studenter. Vår vision är att tillsammans skapa **framgång**, **trygghet** och **glädje** i arbetslivet.